

ADRA

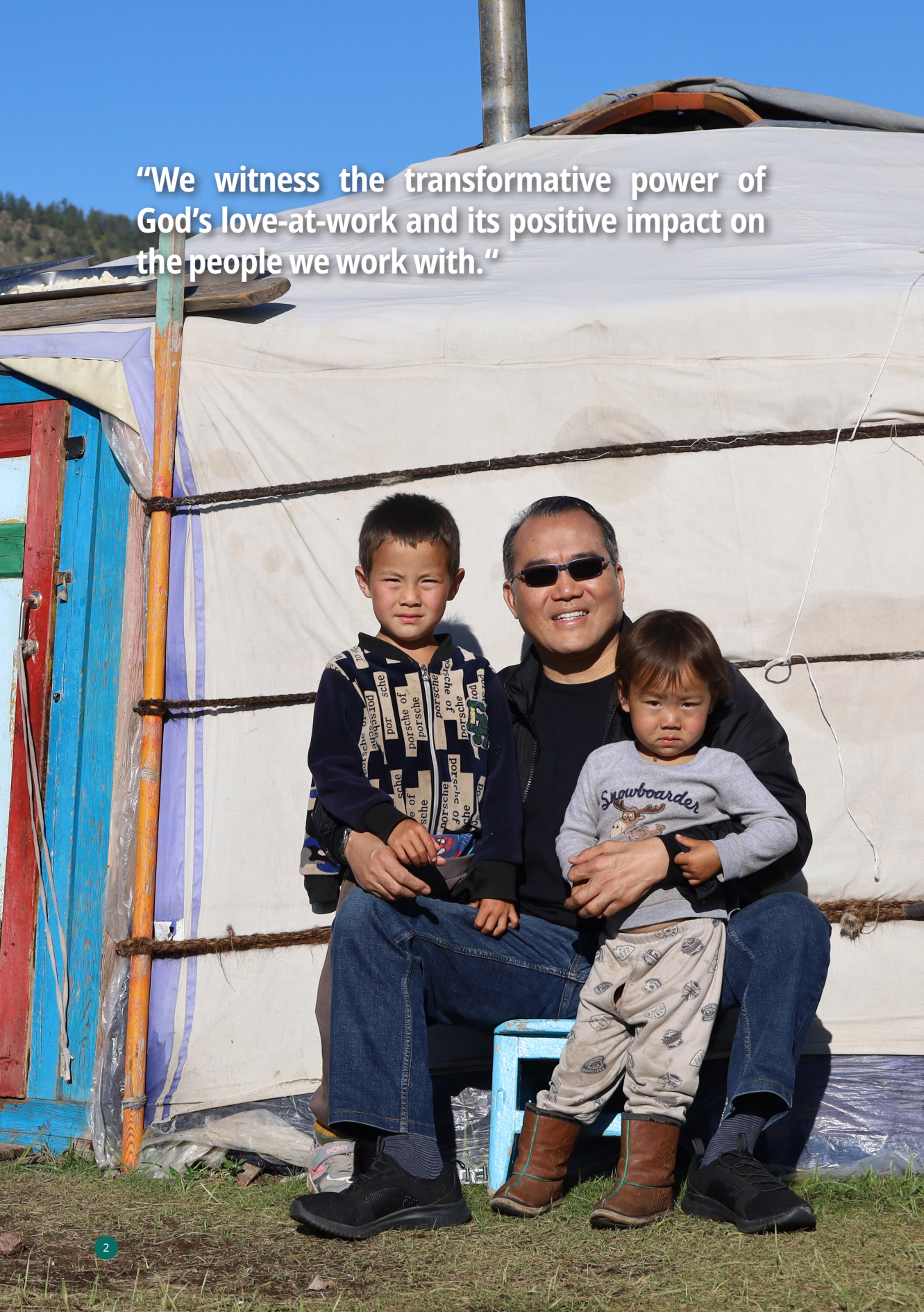

YEARS OF
JUSTICE, COMPASSION, LOVE

**ANNUAL
REPORT
2023**

Mongolia

“We witness the transformative power of God’s love-at-work and its positive impact on the people we work with.”

MESSAGE FROM THE COUNTRY DIRECTOR

Dear Friends,

Warm greetings!

As we turn the page on another year, ADRA Mongolia reflects on 2023 with hearts full of gratitude. We stand humbled by the vastness of the Mongolian landscape, a constant reminder of the awesome power and generosity of God. Throughout the year, it was this very faith that guided our steps and fueled our drive to work with justice, compassion, and love.

In 2023, we drew strength from the words of Psalm 82:3, "Defend the weak and the fatherless; uphold the cause of the afflicted and the poor". This verse served as a beacon, urging us to champion the cause of the most vulnerable in Mongolia. To quickly mention, the In-Their-Shoes project and our disaster response brought by the dzud phenomenon, we witnessed the transformative power of God's love at work and its positive impact on the people we work with.

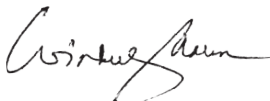
Our path was not without its challenges. Securing funding opportunities, promoting work-life balance among others, and keeping aligned with the Agency's key strategic goals are some of the constraints we keep focus on. Yet, in those moments of difficulty, we are certainly assured that He is with us. It was through this faith, and the unwavering support of our dedicated team, partners, donors, and stakeholders that we were able to achieve significant milestones as a result of teamwork.

As we set our sights on the future, we do so with unwavering optimism. In 2024, ADRA Mongolia will set its course toward achieving our wildly important goals (WIGS) as part of our strategic plan as we continue to invest in our human capital. We embark on this journey as we serve humanity so that all may live as God intended.

To our esteemed donors and supporters, our deepest gratitude. Your generosity is a testament to the shared spirit of compassion that reflects God's love in action.

Together, we are not merely building a stronger Mongolia, but contributing to a world where hope and love flourish.

Sincerely,

WINDELL M. MARANAN

ADRA

Our Purpose

To serve humanity so that all may live as God intended.

GET CONNECTED

*ADRA Mongolia

Adventist Development and Relief Agency (ADRA) Mongolia
Palazzo Tower #8-401
Tokyo Street, 1st Khoroo
Bayanzurkh District
Ulaanbaatar, Mongolia
15160

+976-11-450738
www.adra.org.mn

CONTENTS

ADRA 2023 HIGHLIGHTS

ADRA 2023 HIGHLIGHTS

UPOAG PROJECT

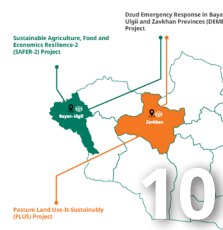
FINE WOOL PROJECT

DISASTER READY CHURCH TRAINING

WHERE WE SERVE

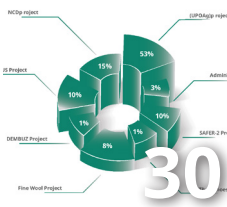
WHERE WE SERVE

PLUS PROJECT

DZUD EMERGENCY RESPONSE

FINANCES

ABOUT ADRA

SAFER-2 PROJECT

NEXTGEN CELEBRATIONS! MONGOLIA

IN-THEIR-SHOES PROJECT

PARTNERS AND DONORS

FOCUS AREAS

**FOOD SECURITY /
AGRICULTURE**

HEALTH / NUTRITION

**EMERGENCY /
DISASTER RESPONSE**

LIVELIHOOD

OUTREACH

ABOUT ADRA

The Adventist Development and Relief Agency (ADRA) is an independent humanitarian agency established in 1956 by the Seventh-day Adventist Church that is mandated to demonstrate God's love and compassion.

ADRA seeks to identify and address social injustice and deprivation in developing countries. The agency's work seeks to improve the quality of life of those in need. ADRA has over 130 country offices in the world, one of which is in Mongolia.

ADRA Mongolia recognized the dignity that is inherent in each person and is committed to improving the quality of human life. ADRA Mongolia serves people without regard to their ethnic, political, or religious association. It simply helps people in need, especially those most vulnerable such as women, children, senior citizens, and the differently-abled.

ADRA opened its door to Mongolia in 1994 working for 29 years and partners with individuals, communities, organizations, and governments to improve the quality of life for Mongolians through five program activities: food security, economic development/livelihood, health, disaster management/emergency response, and education.

Since 1994 in the post-communist Mongolia, the Agency was the first international non-government organization (INGO) to be invited to register under the office of the Prime Minister and an active implementing country office doing development and humanitarian work from the total of 17 ADRA country offices within the Asia region.

To date, the Agency has implemented 193 projects in the following areas: education (58 projects), disaster and emergency management (25 projects/responses), economic development/livelihoods (32 projects), health (37 projects), and food security (41 projects). The total funds delivered (1994-2023) was about 34,436,588 USD which is roughly 1,187,468 USD per year.

Purpose Statement

To serve humanity so that all may live as God intended.

Motto

Justice, Compassion, Love.

Vision

ADRA Mongolia belongs to a professional, learning, and efficient network that embodies integrity and transparency. ADRA reaches across boundaries, empowering and speaking out for the at-risk and forgotten to achieve measurable, documented, and durable changes in lives.

Identity Statement

The Adventist Development and Relief Agency is a global humanitarian organization of the Seventh-Day Adventist Church that demonstrates God's love and compassion.

ADRA 2023 HIGHLIGHTS

3,887

INDIVIDUALS
ADAPTED
BACKYARD
VEGETABLE
GARDENING IN
BAYAN-ULGII
THROUGH THE
SAFER-2 PROJECT

378

OUT OF 5,000 DEEP-
FROZEN SEMEN AND
EMBRYOS SUCCESSFULLY
TRANSFERRED
THROUGH ARTIFICIAL
INSEMINATION (AI)
AND EMBRYO TRANSFER
(ET) UNDER FINE WOOL
SHEEP BREEDING
PROJECT

3,174

INDIVIDUAL
HERDERS RECEIVED
ASSISTANCE
THROUGH CASH
TRANSFER
DURING 2023
DZUD RESPONSE
IN ZAVKHAN AND
BAYAN-ULGII
PROVINCES

460

HERDERS ADOPTING
HOLISTIC
MANAGEMENT
APPROACH IN
PASTURELAND
MANAGEMENT
THROUGH PLUS
PROJECT IN ZAVKHAN
PROVINCE

4,140

INDIVIDUALS WITHIN
THE 41 COOPERATIVES
PARTICIPATING IN
ORGANIC
AGRICULTURE
IN SELENGE
AND DARKHAN
PROVINCES

510

MOST VULNERABLE
HOUSEHOLDS AND
CHILDREN
BELONGING
TO SINGLE-HEADED
HOUSEHOLDS
RECEIVED FOOD
PACKS AND WARM
BOOTS IN UB

OUR WORK SUMMARY

In 2023, ADRA Mongolia continuously directed its efforts towards operating at the grassroots level where the need was most acute, aligning with government policies, priority areas, and social needs. It focused on five priority thematic areas: food security, economic development/livelihood, health, disaster management/emergency response, and education. The organization promoted both capacity-building and humanitarian assistance approaches to advance sustainable agriculture, enhance livelihoods, and foster resilient communities in Mongolia.

Throughout the year, we continued to foster close and synergetic partnerships with individuals, communities, NGOs, INGOs, and government organizations at all levels to enhance our impact.

To share our latest program portfolio, we have undertaken a pilot project in Zavkhan province, implementing holistic pastureland management for sustainable grazing. Encouragingly, significant improvements have been observed in the quality of the grasslands as a result of our efforts. Furthermore, as part of our commitment to improving livestock quality to promote grassland sustainability, we initiated the Fine Wool Sheep Breeding pilot project in 2022. Our primary objective is to genetically upgrade the existing fine wool sheep stock and sustainably increase their genetic breed. We plan to maintain this project for the next 6-8 years to ensure a long-term sustainable impact.

As well, the increased impact of climate change has led to a significant increase in the frequency and intensity of climate-related natural disasters, disproportionately affecting Mongolia's herding communities. As a response, we have been carrying out the Dzud Disaster Emergency Response yearly for the past four (4) consecutive years. In 2023, we extended our humanitarian efforts to herders of Bayan-Ulgii and Zavkhan provinces who were in most need.

As part of our commitment to promoting sustainable agriculture and inclusive development, ADRA implemented a sustainable agriculture and food security project in Bayan-Ulgii province from 2020 to 2023. We completed the project successfully spreading locally suited agriculture farming methods among 845 households for their improved livelihood, as well as for improved food, nutrition, and health security in the community.

In October 2023, the second phase of our organic agriculture project was approved by the German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development. The objective remains focused on supporting organic production, enhancing market accessibility, and fostering stronger partnerships among organic stakeholders for the advancement of the organic sector in Mongolia.

In June 2023, ADRA started a youth health project focusing on non-communicable diseases (NCD), addressing not only a longstanding gap in its programming but also in society. This unique initiative focuses on empowering adolescents with tailored skills and knowledge using a human-centered design approach. By that, it aims to enable adolescents to shape the project according to their preferences and needs, fostering their active participation and ownership in promoting their health and well-being for a life-long lasting impact.

Finally, since 2021, we have devoted ourselves to implementing the In-Their-Shoes project, which aims to assist the most vulnerable families and children by providing them with warm winter shoes/boots and food packs. In 2023, our focus was on the Nalaikh District, specifically directing our efforts towards children with disabilities attending the Non-Formal Lifelong Education Center.

WHERE WE SERVE

Dzud Emergency Response in Bayan-Ulgii and Zavkhan Provinces (DEMBUZ) Project

Sustainable Agriculture, Food and Economics Resilience-2 (SAFER-2) Project

Pasture Land Use-It-Sustainably (PLUS) Project

Next Gen CELEBRATIONS! Mongolia (Non-Communicable Diseases) Project

Upscaling Partnership for Organic Agriculture (UPOAg) Project

Challenge

Darkhan-Uul

Ulaanbaatar

Fine Wool Sheep Breeding Pilot Project

In-Their-Shoes Project

Sustainable Agriculture, Food and Economics Resilience-2 (SAFER-2)

Food Security / Livelihood

Donors: Canadian Foodgrains Bank (CFGB), ADRA Canada, ADRA China-Hong Kong, ADRA Netherlands

Budget: 349,216 USD

Duration: 3 years (April 01, 2020 to March 31, 2023)

Key focus areas: Bugat, Sagsai and Ulgii districts of Bayan-Ulgii Province

Beneficiary Partners: 845 household partners

PROJECT SUMMARY

The project aims to enhance food and nutrition security by advocating for locally adapted agricultural practices to boost agricultural productivity, as well as by promoting the adoption of improved preparation of nutritious vegetable recipes and better cooking skills with the overarching goal of enhancing the livelihoods and achieving nutrition security of 845 household partners in Bayan-Ulgii province.

ACCOMPLISHMENTS

- The SAFER project collaborated with 845 household partners in three different districts where ADRA Mongolia has a strong relationship with communities due to previous project activities.
- The project team trained 45 agriculture master gardeners and constructed small, insulated greenhouses to cultivate seedlings, along with the establishment of designated 45 agricultural practice fields for cultivating vegetables using Mittleider and permaculture methods.
- Master gardeners training curriculum developed within eight sessions on 34 topics, and gardening manuals were meticulously developed and disseminated among all 845 household partners.
- A cooking club was established across three target districts, engaging 655 individuals in cooking training sessions. The project team prepared cooking manuals in both Mongolian and Kazakh languages, ensuring accessibility for all participants.
- To facilitate agricultural activities, all 845 household partners were given and equipped with essential hand tools and provided with 11 varieties of vegetable seeds.
- With the completion of this project, it left behind numerous positive impacts and valuable lessons for future endeavors to promote sustainable community development.

HIGHLIGHTS

845 HOUSEHOLDS BENEFITED AND ADAPTED BACKYARD VEGETABLE GARDENING IN BUGANT, SAGSAY AND ULGII DISTRICTS IN BAYAN-ULGII PROVINCE

800 MASTER GARDENERS TRAINED AFTER **45** TRAINING OF TRAINERS (TOTS) SESSIONS RECEIVED

845 GARDENING MANUALS WERE DEVELOPED AND PUBLISHED

655 BENEFICIARY PARTNERS TRAINED IN COOKING CLASSES AND ADAPTED NUTRITIOUS AND HEALTHY MEALS FOR THEIR FAMILIES

2,535 GARDENING TOOLS DISTRBUTED TO ALL BENEFICIARY PARTNERS

11 TOTAL VARIETIES OF VEGETABLE SEEDS WERE PROVIDED

MURZABAY'S STORY

"IN THE FIRST YEAR, I HARVESTED 10 BAGS OF POTATOES EQUIVALENT TO 500 KILOS IN A SMALL PATCH OF LAND. THE FOLLOWING YEAR, THE FIELD WAS ENLARGED AND HARVESTED ONE (1) TONNE OF POTATOES. THIS GIVES ME A SUSTAINABLE SOURCE OF INCOME AND AFFORDED TO PAY ALL MY BILLS AND HAVE FOOD FOR MY FAMILY.

THANK YOU, ADRA MONGOLIA!

T.Murzabay's success serves as a powerful testament to the potential of innovative cultivation methods to thrive even in the most challenging of environments. In non-agricultural mountainous regions with extreme cold winters and scorching hot, dry summers, farming practices often falter. However, through adoption of innovative techniques introduced by ADRA Mongolia, Murzabay has demonstrated that it is possible to cultivate vegetables even in such harsh conditions. With a family of four to support - himself, his wife, and their two children - Murzabay faced the harsh reality of unemployment and meager earnings from his small taxi service, powered by nothing more than his motorcycle.

Before involving to the project, he harbored doubts about the feasibility of growing anything in their seemingly barren soil. Equipped with newfound knowledge from the project's home gardening training and armed with seeds provided by the initiative, he started to transform his yard into a green field with 10 types of vegetables.

Despite the challenges posed by the poor quality of the soil, he refused to give up, seeking guidance and support from the SAFER-2 team to develop the knowledge and adapt best gardening practices.

Throughout the project duration, Murzabay's efforts bore fruit - quite literally. From the confines of his yard, he now reaps a bountiful harvest of 1000 kg of potatoes, 500 kg of cucumbers, 50 kg of onions, and an assortment of other vegetables.

As the seasons pass and his soil grows richer with each planting, Murzabay finds himself not only a beneficiary of the project but also an advocate, inspiring and encouraging his neighbors to embark on their new source of sustainable livelihood.

Upscaling Partnership for Organic Agriculture (UPOAg)

Economic Development/Livelihood

Donors: BMZ (75%), ADRA Germany (25%)

Budget: 1,852,830 USD

Duration: 3 years (October 2023 to December 2026)

Key focus areas: Selenge and Darkhan-Uul provinces

Beneficiary Partners: 31 cooperatives of Selenge and 10 cooperatives of Darkhan-Uul provinces

Partner Organizations: Ministry of Food, Agriculture and Light Industry (MOFALI), Governor's Offices of Selenge and Darkhan-Uul Provinces, NAMAC, Mon-Vegi Project, National Consumer Protection Association, Selenge Consumer Protection Association Branch, Institute of Plant and Agriculture Sciences, Selenge Taivkhan Khairkan Cooperative, certification organizations, organic producers

PROJECT SUMMARY

The Upscaling Partnership for Organic Agriculture project is the second phase of the previous organic project, implemented from 2018 to 2022. It aims to help primary and union cooperatives in Selenge and Darkhan-Uul provinces establish a cluster organic supply chain management system from production to marketing so that they can effectively sell organic and other agricultural and value-added regional products and improve their livelihoods sustainably. It also aims to strengthen coordination structures at the regional and national levels in order to form effective partnerships and create an enabling environment for Mongolia's organic sector to grow.

HIGHLIGHTS

Project start and enhancing partnerships for the development of the organic sector

The project team was formed in October, 2023 and the soft launch of the UPOAg project was made during the 7th National Forum of Organic Producers in Ulaanbaatar at the same time where around 120 stakeholders participated. 40 primary and a cooperative union of Selenge and Darkhan-Uul provinces were selected according to the commonly agreed criteria. An official launch of the project was also organized in Darkhan City with 126 participants including officials from ADRA Germany, MOFALI, NAMAC, Selenge, and Darkhan-Uul governments, NGOs, researchers from the Plant Protection Research Institute, along with other cooperative partners. A key highlight was the signing of Memorandum of Cooperation between Selenge Province, Darkhan-Uul Province, and ADRA Mongolia, solidifying commitments and aligning regional strategies.

ADRA Germany Programs Coordinator, Ms. Viridiana C. Martinez attended the official project launch and conducted a comprehensive monitoring trip in November. Fruitful discussions evolved both during the national forum and Darkhan project launch on the development of organic agriculture in the region, the draft law on organic products, recommendations from the 7th National Forum, and the formation of the

regional working group to implement the project in a participatory way.

Knowledge capacity building of cooperative members

The project organized organic agriculture, participatory guarantee system (PGS), cooperative capacity building, business plan, and various vocational and technology training both in the communities, in Darkhan and Ulaanbaatar cities and involved 214 cooperative members to build holistic knowledge and skills capacity of cooperative members and supported off-season livelihoods.

Technical capacity building of cooperative members

The project supported 5 cooperatives with hand tools, horticulture inputs, and cooperatives to develop value-added organic products, as well as provided financial assistance for workplace renovation to 3 cooperatives to support them in meeting organic food production and hygiene standards.

The project supported the opening of two organic product stores based in the capital, Ulaanbaatar to support cooperative members promoting products generating stable source of income.

Pasture Land - Use It Sustainably (PLUS) Project

Donors: Zurich and Aargau cantons and ADRA Switzerland

Budget: 348,979 USD

Duration: 3 years (June 01, 2021 to May 31, 2024)

Key focus areas: 4 baghs (villages) in Ider district of Zavkhan province

Beneficiary Partners: 100 herder households

Partner Organizations: Savory Institute, ADRA Asia Regional Office, Ider district Governor's Office, Zavkhan Provincial Governor's Office, Mongolian University of Life Sciences (MULS)

PROJECT SUMMARY

The Pasture Land – Use it Sustainably! - (PLUS) project is a three-year pilot project that aims to improve herders' knowledge and ability to adopt the Pasture Holistic Management approach developed by the Savory Institute for better pastureland management and livelihoods to mitigate the negative impact of climate change. This approach allows herders to plan for the recovery period of plants, which is directly influenced by how livestock are managed in a holistic context. With the application of this approach, herder communities are empowered to make informed grazing management decisions thanks to the data from Ecological Outcome Verification. Ultimately, the livelihoods of herder communities in Ider district experienced improvement through the adoption of Holistic Management of Pastures. Furthermore, their management and knowledge capacity regarding the processing quality of milk and milk products sold to local markets were enhanced, contributing to overall progress.

HIGHLIGHTS

The herders in Ider district have experienced a significant shift in their perspective on pasture management through the adoption of the Holistic Management approach. In 2023, improvements in the pasture lands were observed as a result of monitoring demonstration plots established in late 2022. The fencing of these 4 demo plots in Ider district has provided valuable insights into the current grazing lands and has offered an important perspective on Holistic Planned Grazing as a tool for improving grassland productivity. Significant changes were observed within the enclosed plots compared to the outside areas, with grass growing up to 30cm in height after livestock impacts in August 2023. In March and November 2023, there were two online sessions with a total of 46 participants, and in May, a successful on-site training session was organized for 47 herders in collaboration with the Savory Institute based in Colorado, USA. These trainings focused on summer grazing planning, on managing winter pastures and pasture demonstration plots until the next growing season in 2024.

Eight soil samples were collected from seven pasture areas and analyzed by an expert from the Mongolian University of Life Sciences, School of Agro-Ecology.

Capacity building of female herders to increase their income

In June 2023, the Good Milk Production (GMP) training was successfully conducted in Ider soum. 31 women herders learned about maintaining milk hygiene and good management practices, as well as improving the quality of their dairy products. The PLUS project provided small milk equipment kits to 22 female herders to support their technical capacity and promote sustainable source of livelihood through dairy products.

The Holistic Management (HM) approach for outreach and upscaling

In May 2023, the Ider soum government organized the Women Herders' Conference, which involved over 158 local female herders. The PLUS project team provided participants with project updates and information on Holistic Management approaches during the conference as part of public awareness efforts. In May and October 2023, the PLUS project team engaged with 414 herders in four sub-district Meetings in Ider district to share information about the project activities and the adoption of Pasture Holistic Management approach.

Three Holistic Management brochures were developed, published and approximately 200

copies of each brochure were distributed to herders during sub-district Meetings and field visits.

Sh. Bolortsetseg had lived in Tosontsengel district in Zavkhan province without stable work and a steady income before moving to Ider district in 2016. Since then, Bolortsetseg and her family have lived well in Darkhan-Uul village of Ider district herding yaks. According to her, selling pure and good quality yak milk products has given her enough income to meet her family's needs. She also said that she was very encouraged by the results of the implemented summer grazing plan which they developed after participating in the trainings and meetings of the PLUS project from 2021.

Bolortsetseg continually expressed her regret that while she had learned many new things from the project trainings; for some herders, due to the weather conditions such as dzud (severe winter) and drought (dry summer), as well as their lack of enthusiasm, they could not manage the pastures properly.

She and neighboring herders have worked together for the past two years on their summer grazing plan and have seen the initial results for themselves. Furthermore, she explained that, "we divided our summer pastures into 5 parts and let all the animals graze for 7 days in each part of the pasture, then let the pastures recover. We observed that the grass increased by 3-4 cm every week.

"Therefore, we herders need to try our best to continue adapting the new approach, the results are visible to all of us, the pastures recovered and the animals are able to graze sustainably," she said.

For the summer of 2023, Bolortsetseg's animals that were thin earlier on gained weight towards the autumn, which was good preparation for the winter.

She concludes, "the quality of the pastures largely depends on how well the herders follow the grazing plans. I would like to encourage the other herders in Ider district to have better pastureland by working together."

NextGen **CELEBRATIONS!** Mongolia

Health / Nutrition

Donors: ADRA International, General Conference of Seventh-day Adventists, ADRA Austria, and ADRA China-Hong Kong

Budget: 510,000 USD

Duration: 3 years (June 01, 2023 to May 31, 2026)

Key focus areas: Bayanzurkh, Chingeltei, Nalaikh, Songino Khaikhan Districts of Ulaanbaatar, Mongolia

Beneficiary Partners: 1,300 adolescents ages 12-15; 1,300 parents/caretakers and 40 school staff.

Partner Organizations: Loma Linda University School of Public Health (LLUSPH), Mongolian 4 secondary schools, Ministry of Health (MOH), Ministry of Education and Science (MES), National Center for Mental Health (NCMH), National Center for Public Health (NCPH) and Mongolia Mission of SDAs

PROJECT SUMMARY

The NextGen CELEBRATIONS! Mongolia (NCD) Project is a dynamic three-year initiative serving as a country-specific pilot for ADRA International's global approach to non-communicable diseases (NCDs). CELEBRATIONS, an acronym representing 12 healthful living principles, will focus on six components for adolescents (12–15 year olds): Choices, Exercise, Temperance, Optimism, Nutrition, and Social Support. Our mission is to empower Mongolian adolescents, aged 12-15, with knowledge and tools for healthy living, preventing NCDs in their communities. The overall goal is to instill healthy and holistic lifestyles, lowering the risk of NCDs. Upon the completion of the project, adolescents in communities surrounding four selected schools will possess the skills to integrate positive behaviors, reducing NCD risks. Sustainability is paramount, with a behavioral change approach and human-centered design involving the community, parents, local authorities, school leaders, and businesses.

HIGHLIGHTS

Project launch and start-up workshop

On July 17, 2023 - ADRA Mongolia officially launched the NextGen CELEBRATIONS! Mongolia (NCD) Project in partnership with the Mongolia Mission of Seventh-day Adventists, with representatives from ADRA International and key stakeholders. The project launch was followed by a 2-day start-up workshop, fostering a common understanding among partners, school principals, technical experts, and ADRA Mongolia's NCD team to facilitate effective collaboration towards the project's mission.

Signing of memoranda of understanding (MOUs) with four schools

Between August 17 and September 20, four (4) MOUs were signed for the said project. Tusgal Secondary School and Erdmiin Orgil Public School, along with "Khugjil" Complex School and 84th Secondary School, joined hands with ADRA Mongolia in officially commencing the "NextGen CELEBRATIONS! Mongolia" pilot project in their respective schools as key project sites.

Stakeholder engagement and partnerships towards NCD prevention

The project team have strengthened our partnership both with implementing and research national and international partners and stake holders such as the NCMH, NCPH, the General Authority of Education, the Mongolian Center for Improvement of Nutrition for Training and Counseling, the Department of Health Services and the Department of Youth Affairs of the Mongolian Mission of the Seventh-day Adventists, and Loma Linda University School of Public Health in California, USA.

NCD project handbook development for adolescents and IEC needs assessment

A manual for adolescents was successfully developed comprising four chapters covering 32 topics, aiming to provide youth with knowledge grounded in life skills for the prevention of non-communicable diseases in a participatory way involving both adolescents and sectoral experts. The team held a needs assessment at the two selected schools to understand and determine the preferences of adolescents for types and

channels of receiving information, education, and communication (IEC) materials related to health and well-being.

Renovation of NCD health rooms in partnering schools

NCD Health Rooms at Tusgal Secondary School and Erdmiin Orgil Public School were renovated in consultation with adolescents from respective schools.

IRB approval for project implementation study

The NCD Project team has officially secured approval from the Medical Ethics Review Committee of the Ministry of Health for its Institutional Review Board (IRB). The study, entitled "Strengthening an Adolescents-Friendly School Environment to Promote Healthy Behaviors Among 12-15-Year-Olds in Ulaanbaatar, Mongolia," is a collaborative initiative between ADRA Mongolia, the National Center for Mental Health, and Loma Linda University School of Public Health. The baseline survey is scheduled for early 2024.

Data collection for baseline survey and barrier analysis

Data collection team with 20 researchers are interviewing 655 parents and 655 students for KAP survey.

Fine Wool Sheep Breeding Project

Donors: Help International, ADRA International, ADRA Asia, ADRA Australia, ADRA Japan, ADRA China-Hong Kong, Australian Embassy in Mongolia

Budget: 255,956 USD

Duration: 2 years (July 01, 2022- June 30, 2024)

Key focus area: Darkhan and Selenge provinces

Beneficiary Partners: 80 herders, 9 veterinarians

Partner Organizations: National Livestock Gene Bank (NLGB) under the Ministry of Food, Agriculture and Light Industry (MoFALI) and Research Institute for Animal Husbandry (RIAH) from the Mongolian University of Life Sciences (MULS)

PROJECT SUMMARY

Mongolia had over 500,000 heads of 3 to 4 types of fine wool sheep breeds during the 1990s. However, over the past three decades, this number has decreased to around 13,000 heads due to the absence of systematic breed upgrading initiatives. In this regard, this project is aimed at genetically upgrading the remaining Khangai and Orkhon fine and semi-fine wool breeds via artificial insemination (AI) using high genetic merit Merino and Dohne Merino ram from 5,000 doses of semen and embryo transfer (ET) from Australia. Ultimately, it proposes to enhance the sustainable livelihoods of herders through improved wool quality and quantity production.

HIGHLIGHTS

Genetic improvement via artificial insemination (AI) with high genetic merit Merino ram semen and embryo transfer (ET)

At the end of September 2023, 230 doses of ovine semen and 148 ovine embryos were successfully collected, processed, and stored under the supervision of an approved embryo collection team of veterinarians at Central West Genetics in Australia and imported from Australia to Mongolia.

Experienced veterinarians of Central West Genetics from Australia conducted a training on artificial insemination (AI) with deep-frozen semen and embryos on October 16-20, 2023, in the laboratory of the National Livestock Gene Bank for 352 Khangai and Orkhon ewes involving 9 veterinarians from NLGB and RIAH.

Fine-Wool value chain

On October 5-6, 2023, the project team completed a fine wool value chain analysis to identify how improved breeding for wool quality can have an impact on the incomes of Khangai and Orkhon sheepherders, and how to improve value additions along the wool harvesting to processing chains. Meetings were held with local authorities and Khangai and Orkhon sheep herders of

Tsagaannuur and Orkhon soums (districts) of Selenge province.

From May 2023, 134 lambs were born from ewes which were artificially inseminated in 2022, with 38 lambs alive. It is observed that the significant causes of lamb mortality were because of malnutrition of ewes during pregnancy exacerbated by the dzud phenomenon. To prevent the loss of ewes and lambs in 2024, the project provided financial support to purchase high-quality high-calorie bran, nutritional hay, and minerals in September 2023 for ewes that underwent artificial insemination in 2023.

Sheep database for identification of high genetic merit

In June and October 2023 information about the pregnancy and lactation period of ewes, and the necessary information on newborn lambs were collected and entered into the Australian Sheep Genetics Database. This database is a first for Mongolian breeds and can be accessed online and utilized by Mongolian researchers to identify high genetic merit animals born from artificial insemination (AI) and embryo transfer (ET).

Dzud Emergency Response in Bayan-Ulgii and Zavkhan provinces (DEMBUZ)

Donors: ADRA International and ADRA Asia, Mongolia Mission of Seventh-day Adventists

Budget: 15,000 USD

Duration: January 10, 2023 to February 20, 2023

Key focus areas: Ider Distict of Zavkhan Province and Bugat and Sagsai districts of Bayan-Ulgii Province

Beneficiary Partners: 150 herder households

Partner Organizations: UN Humanitarian Country Team (UN HCT), National Emergency Management Agency (NEMA), Zavkhan and Bayan-Ulgii Provincial Governor Offices

PROJECT SUMMARY

As of February 2023, around 70 percent of Mongolia, encompassing 22 provinces and 310 districts, faced high or extreme dzud condition, resulting in the loss of approximately 416,560 heads of livestock. This dire situation directly impacted the livelihoods of 191,000 herder households, with 87,000 classified as most vulnerable and in need of assistance. Immediate disaster relief aid, in the form of cash transfers, was provided to the 150 most vulnerable herder households severely affected by the disaster in coordination with UN HCT in two provinces of Zavkhan and Bayan-Ulgii.

HIGHLIGHTS

This emergency response intervention took place in Bayan-Ulgii and Zavkhan Provinces, which are around 1800 km west of the capital city of Ulaanbaatar.

Emergency response partnership

ADRA Mongolia with Mongolia Mission of Seventh-day Adventists, ADRA Asia, and ADRA International collaboratively organized the emergency response in Bayan-Ulgii and Zavkhan Provinces.

Coordination with stakeholders

The provincial governments established working groups by their Governors' Decrees according to the request of ADRA Mongolia to determine eligible herder families for assistance based on specified selection criteria provided by ADRA Mongolia. The working group comprised of the district governor, herder representatives, selected members from the citizen's representative meeting, sub district leaders, veterinarians, medical doctors, and various other representatives - to do a just and participatory listing of beneficiaries.

After the 150 most vulnerable households were selected, the project team contacted all of them and verified their information by phone before the cash transfer.

Cash transfer distribution

During the actual emergency response, 300,000 MNT (82\$) were transferred to 100 most vulnerable herder households in Bugat and Sagsai districts of Bayan-Ulgii and 50 vulnerable households in Ider district of Zavkhan provinces.

The majority of herder families (85%) utilized the transferred cash to purchase core relief items for their livestock, such as hay and fodder. The remaining respondents (15%) allocated the funds towards purchasing food items for household members, such as wheat flour and rice.

The district and provincial governments demonstrated their full cooperation from the planning and coordination phase up to the actual distribution of the cash transfer and during the post-distribution monitoring (PDM) activity of the emergency response.

In-Their-Shoes Project

Outreach

Donors: Office of the President/General Conference of Seventh-day Adventists, ADRA Mongolia staff and family members

Budget: 4,460 USD

Duration: November 13 and 16, 2023

Key focus area: Nalaikh district of Ulaanbaatar

Beneficiary Partners: 100 families and 50 children belonging to single-headed households

PROJECT SUMMARY

The In-Their-Shoes (ITS) Project was launched in early 2021 after careful consideration and out of ADRA Mongolia staff's compassion and concern for the most in need, in the country's capital within the confines of the ger districts.

The ITS project aims to support 100 financially challenged single-headed households and 50 underprivileged school children every year in different districts of Ulaanbaatar. The project team works with numerous local government agencies including the Labour and Social Protection Agency at the district levels in the selection of beneficiary partners.

The reason behind the project

During the pandemic in 2020, the resources of most vulnerable Mongolian households, particularly those with very limited income significantly dropped. To help alleviate the difficulties of these marginalized households, ADRA Mongolia's staff developed a proactive strategy for assisting communities in the capital, Ulaanbaatar, despite their own financial constraints, by providing monthly voluntary financial contributions and personal solicitations from family members.

HIGHLIGHTS

**M.NANDIN-ERDENE,
SOCIAL WORKER - NALAIKH
NON-FORMAL LIFELONG
EDUCATION CENTERER**

“ ABOUT 90% OF THE CHILDREN ATTENDING THE NALAIKH LIFELONG EDUCATION CENTER BELONG TO THE TARGET GROUP (UNDERPRIVILEGED), AND THE WARM BOOTS OR SHOES WERE VERY ESSENTIAL AND IT WILL KEEP THEIR FEET WARM. THANKS TO ADRA!”

DISASTER READY CHURCH TRAINING-OF-TRAINERS

OVERALL GOAL

To equip and train the participants on how to become proactive in the before and after a disaster strikes and come up with a concrete **Church Emergency Management Plan (ChEMP)** that can easily be activated in doing emergency response hence assisting and helping those in most need.

Capacity-building session

In our unwavering commitment to creating **Disaster Ready Church**, ADRA Mongolia conducted a **Training-of-Trainers (ToT)** on Basic Emergency Management on October 25-26, 2023 at the Flower Hotel in the capital, Ulaanbaatar. It was attended by pastors and key personnel of the Mongolia Mission of Seventh-day Adventists (SDAs) along with selected SDA members and some of the ADRA Mongolia staff.

The training was initiated by ADRA Mongolia led by Windell Maranan (Country Director/ ADRA Mongolia); Brendon Irvine (ADRA Asia Programs and Planning Director), Asemgul Baitik (Programs Officer and Emergency Management Coordinator), and Raquel Maranan (Health Specialist) as keynote presenters and trainers.

Outreach

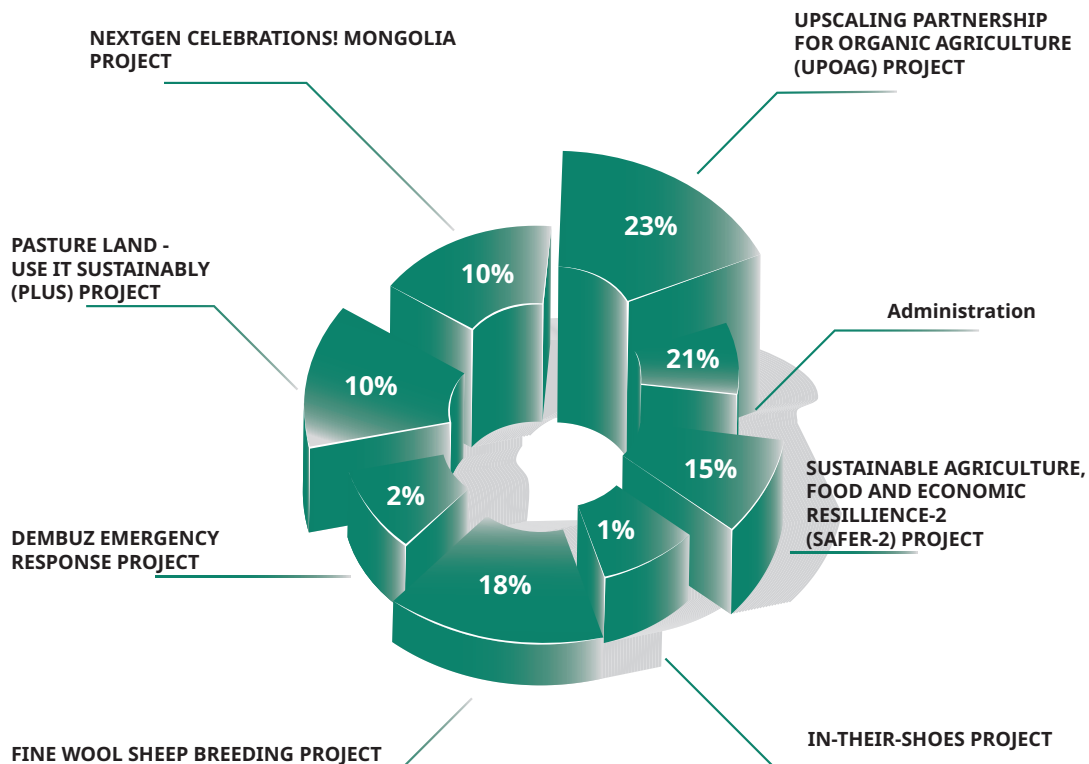
HIGHLIGHTS

Training-of-Trainers (ToT) activities

As ADRA reflects on the significance of what's happening in the natural and physical world - as disasters are increasing and with the world filled with uncertainties, ADRA believes that as an organization along with the Church - must stand ready and well-prepared to respond effectively to make our communities safer, more resilient and better equipped to face whatever challenges lie ahead.

FINANCES

Department / Programs	Total Budget (USD)	Expenses (MNT) 2023	Expenses (USD) 2023
Administration	\$97,446.05	₮ 424,978,427	\$124,602
Upscaling Partnership on Organic Agriculture (UPOAg) project	\$1,852,830.60	₮ 463,521,938	\$135,903
Sustainable Agriculture, Food and Economic Resilience (SAFER-2)	\$349,216.27	₮ 305,199,307	\$89,483
Pasture Land Use-It-Sustainably (PLUS) Project	\$348,979.24	₮ 207,940,200	\$60,967
NextGen CELEBRATIONS! Mongolia (NCD) project	\$510,000.00	₮ 210,886,243	\$61,831
Dzud Emergency Response in Bayan-Ulgii and Zavkhan provinces (DEMBUZ)	\$15,000.00	₮ 50,687,577	\$14,861
Fine Wool Sheep Breeding Pilot Project	\$248,000.00	₮ 375,283,659	\$110,032
In-Their-Shoes Project	\$4,460.99	₮ 15,236,167	\$4,467
TOTAL	\$3,425,933.15	₮ 2,053,733,519	\$602,146

*as of 12/30/2023 Mongol bank rate

PARTNERS AND DONORS

MINISTRY OF FOOD,
AGRICULTURE AND LIGHT
INDUSTRY

MINISTRY OF HEALTH

Australian Embassy
in Mongolia

HELP
INTERNATIONAL

SWISSLOS
Kanton Aargau

LOMA LINDA UNIVERSITY
School of Public Health

Selenge Governor's
Office

Darkhan-Uul province Governor's
office

Ider soum Governor's
office

Bayan-Ulgii Governor's
Office

Zavkhan Governor's
Office

ADRA
International

ADRA
Canada

ADRA
Germany

ADRA
Switzerland

ADRA
China-HongKong

ADRA
Australia

ADRA
Netherlands

ADRA
Austria

ADRA
Japan

Seventh-day
Adventist Church

Institute for Plant and Agricultural
Sciences (IPAS)

Consumers' Rights Association

Just
Compo
Lo

Justice.
Passion
Love

ДОНОР БОЛОН ХАМТРАГЧ БАЙГУУЛЛАГУУД

HELP
INTERNATIONAL

Darkhan-Uul province
office

IDER soum Governor's
office

Bayan-Ulgii Governor's
Office

Zavkhan Governor's
Office

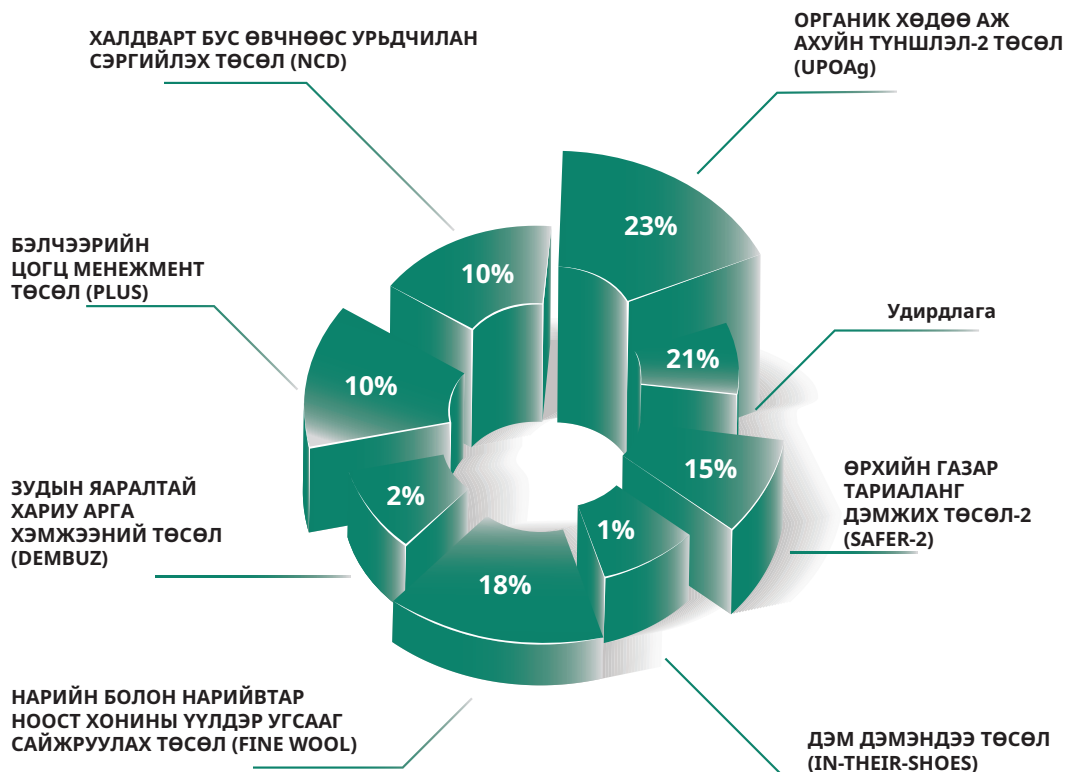

Consumers' Rights Association

Institute for Plant and Agricultural
Sciences (IPAS)

САНХҮҮЖИЛТ

Салбар / Төслүүд	Төслийн нийт төсөв (USD)	Зардал (MNT) 2023	Зардал (USD) 2023
Удирдлага	\$97,446.05	₮ 424,978,427	\$124,602
Органик хөдөө аж ахуйн түншлэл төсөл-2 (UPOAg)	\$1,852,830.60	₮ 463,521,938	\$135,903
Өрхийн газар тариаланг дэмжих төсөл-2 (SAFER-2)	\$349,216.27	₮ 305,199,307	\$89,483
Бэлчээрийн цогц менежмент төсөл (PLUS)	\$348,979.24	₮ 207,940,200	\$60,967
Халдварт бус өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх төсөл (NCD)	\$510,000.00	₮ 210,886,243	\$61,831
Зудын яаралтай хариу арга хэмжээний төсөл (DEMBUZ)	\$15,000.00	₮ 50,687,577	\$14,861
Нарийн болон нарийвтар ноост хонины үүлдэр угсааг сайжруулах төсөл (Fine Wool)	\$248,000.00	₮ 375,283,659	\$110,032
Дэм дэмэндээ төсөл (In-Their-Shoes)	\$4,460.99	₮ 15,236,167	\$4,467
НИЙТ	\$3,425,933.15	₮ 2,053,733,519	\$602,146

*2023/12/30-ны Монголбанкны ханшаар

ОНЦЛОХ АЖЛУУД

Сургагч багшийн сургалтын хэрэгцээ шаардлага

Байгаль дэлхий, цаг уурын өөрчлөлттэй холбоотой байгалийн гамшигт үзэгдлийн тоо, давтамж, хүрээ нэмэгдэж урьдчилан төсөөлөөгүй үйл явдлууд тохиох боломжтой эрсдэлт нөхцөл байдалтай бид нүүр тулж байна. АДРА ОУБ нь байгууллагууд ялангуяа нийгэмд үйлчилдэг сүм нь гамшгийн үед иргэдийн аюулгүй байдлыг хангах, тэдний даван туулах чадавхыг бэхжүүлэхэд бэлэн байж хувь нэмрээ оруулан ажиллах нь чухал гэдэгт итгэдэг учраас энэхүү үйл ажиллагааг зохион байгуулав.

ГАМШГИЙН ЭРСДЭЛД БЭЛЭН СҮМ - СУРГАГЧ БАГШИЙН СУРГАЛТ

СУРГАЛТЫН ЗОРИЛГО

Гамшгийн өмнөх үеийн бэлэн байдлыг хангах, гамшгийн дараах үеийн хариу арга хэмжээг үр дүнтэй хэрэгжүүлэхэд чиглэсэн Сүмийн гамшгийн менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулах. Ингэснээр гамшгийн үед идэвхжүүлэн үр дүнтэй хариу арга хэмжээг цаг хугацаанд нь авч, дэмжлэг нэн шаардлагатай хүмүүст тусламж үзүүлэх.

Чадавх бэхжүүлэх сургалт

Гамшгийн эрсдэлд бэлэн сүмийг чадавхжуулахад чиглэсэн гамшгийн эрсдэлийн менежментийн ерөнхий мэдлэг олгох сургагч багшийн сургалтыг 10 дугаар сарын 25-26-ний өдрүүдэд Улаанбаатар хотын Цэцэг зочид буудалд зохион байгууллаа. Энэхүү арга хэмжээнд Монголын Долоо дахь Өдрийн Адвентист Чуулганы удирдлагууд, пасторууд, мэргэжилтнүүд, гишүүд мөн АДРА Монгол ОУБ-ын ажилчид хамрагдсан. АДРА ОУБ-ын Суурин төлөөлөгч Винделл Маранан, АДРА Азийн бүсийн Хөтөлбөрийн Захирал Брэндон Ирвин, АДРА ОУБ-ын Хөтөлбөрийн ажилтан, Гамшгийн удирдлагын зохицуулагч Асемгул Байтик, Эрүүл мэндийн мэргэжилтэн Ракуэл Маранан нар сургалтыг санаачлан, удирдан явууллаа.

Нөлөөлөл

ОНЦЛОХ АЖЛУУД

**АЛБАН БУС НАСАН ТУРШИЙН
БОЛОВСРОЛЫН ТӨВИЙН
НИЙГМИЙН АЖИЛТАН
М.НАНДИН-ЭРДЭНЭ:**

“НАСАН ТУРШИЙН
БОЛОВСРОЛЫН ТӨВД
СУРАЛЦАЖ БУЙ ХҮҮХДҮҮДИЙН
90 ОРЧИМ ХУВЬ НЬ ЗОРИЛТОТ
БҮЛЭГТ БАГТДАГ ТУЛ ГУТАЛ
МАШ ЧУХАЛ БӨГӨӨД
ХЭРЭГЦЭЭТЭЙ БАЙСАН” ГЭЖ
БИДЭНТЭЙ СЭТГЭГДЛЭЭ
ХУВААЛЦСАН ЮМ.”

Удмаа таньж хул болдог
Усаа таньж мал болдог

“ДЭМ ДЭМЭНДЭЭ ТӨСӨЛ” (In-Their Shoes)

Нөлөөлөл

Хандивлагчид: Долоо дахь Өдрийн Адвентист Сүмийн Ерөнхий Чуулганы Дэлхийн сүмийн Ерөнхийлөгч, АДРА Монгол ОУБ-ын хамт олон, хувь хандивлагчид

Нийт төсөв: 10,000 ам.доллар

Үргэлжлэх хугацаа: Жил бүр 1 удаа

Зорилтот газар: Улаанбаатар хотын Налайх дүүрэг

Үр шим хүртэгчид: 100 гэр бүл, 50 хүүхэд

ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

“Дэм дэмэндээ” төслийг бид 2021 оноос хойш Улаанбаатар хотын гэр хорооллын тусламж нэн шаардлагатай иргэдэд туслах зорилгоор байгууллагын ажилчдын сэтгэл, нөөц боломжид тулгуурлан эхлүүлсэн байдаг. Жил бүр Улаанбаатар хотын нэг дүүрэгт амьжиргааны баталгаажих түвшнээс доогуур орлоготой 100 өрх, сургуулийн насны 50 хүүхдийг дэмжин ажиллаж байна. Бид дүүргийн Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын газар, хороод, бусад төрийн байгууллагуудтай хамтран тусламж үзүүлэх өрхөө сонгодог.

Төсөл хэрэгжүүлэх болсон шалтгаан

Монголын ихэнх эмзэг бүлгийн өрхүүд, тэр дундаа орлого багатай өрхүүдийн амьжиргааны түвшин доройтоход 2020 оны цар тахал илтэд нөлөөлсөн. Эдгээр эмзэг бүлгийн өрхүүдэд уг хүндрэлийг даван туулахад дэм болох үүднээс сайн дурын үндсэн дээр АДРА Монгол ОУБ-ын ажилтнууд өөрсдийн санхүүгийн бэрхшээлийг үл харгалзан сар бүрийн цалингаасаа мөн хувь хандивлагчид хандив өргөн Улаанбаатар хотын иргэдэд туслах санаачилга гаргасан. Улмаар “Дэм дэмэндээ” төслийг 2021 оноос хойш бид хэрэгжүүлж байна.

ОНЦЛОХ АЖЛУУД

Нийслэл Улаанбаатар хотоос баруун зүгт 1800 км-ийн зайд орших Баян-Өлгий, Завхан аймагт энэхүү зудын хариу арга хэмжээ авах төслийг хэрэгжүүлээ.

Хариу арга хэмжээ үзүүлэхэд чиглэсэн түншлэл

АДРА Монгол, Долоо дахь өдрийн Адвентист чуулган, АДРА Ази болон АДРА Интернэйшнэл хамтран уг төслийг санхүүжүүлэв.

Төслийг хэрэгжүүлэхэд чиглэсэн хамтын ажиллагаа

Зорилтот сумдын Засаг дарга нар тус байгууллагын аргачлалын дагуу тусламжид хамрагдах өрх сонгохдоо төрийн болон төрийн бус байгууллага, иргэдийн төлөөлөөс бүрдсэн хамтарсан ажлын хэсэг байгуулсан. Өрх сонгох заавар, удирдамжаар ажлын хэсгийг төслийн зүгээс хангаж ажиллав.

150 өрх сонгогдсоны дараа төслийн багийнхан тэдгээр өрхүүдтэй утсаар холбогдож, хүмүүнлэгийн тусламж үзүүлэх

тухай танилцуулж, өрх бүрийн үндсэн болон дансны мэдээллийг баталгаажуулсан.

Мөнгөн тусламжийн арга хэмжээ

2023 оны 02 дугаар сарын 03-ны өдөр малчдын дансанд мөнгөн шилжүүлэг хийсэн бөгөөд санхүүгийн баг хүн бүрийн дансны мэдээллийг шалгаж ажилласан тул тусламжийн ажиллагааг хэрэгжүүлэхэд ямар нэгэн бэрхшээл гараагүй. Баян-Өлгий аймгийн хоёр сумын хамгийн эмзэг бүлгийн 100, Завхан аймгийн нэг сумын 50 өрх тус бүрд 300,000 төгрөг буюу (82 доллар) шилжүүлсэн.

Малчдын дийлэнх нь тусламжийн мөнгийг (85%) малын өвс тэжээл авахад зориулсан бол үлдсэн хэсэг нь (15%) нь гурил, будаа зэрэг өрхийн хэрэгцээний хүнсний бүтээгдэхүүнд зарцуулсан байна.

Аймаг болон сумдын удирдлагууд уг төслийг хэрэгжүүлэх бүх шатанд бидэнтэй амжилттай хамтран ажилласан юм.

ЗУДЫН ЯАРАЛТАЙ ХАРИУ АРГА ХЭМЖЭЭ ТӨСӨЛ (DEMBUZ)

Нөлөөлөл

Төслийн санхүүжүүлэгч: АДРА Интернэйшнэл, АДРА Ази болон Адвентист чуулган

Нийт төсөв: 15000\$

Төслийн үргэлжлэх хугацаа: Нэг удаагийн буцалтгүй тусламж (2023.01.10-2023.02.20)

Төслийн хэрэгжиж буй газар: Завхан аймгийн Идэр болон Баян-Өлгий аймгийн Бугат, Сагсай сумд

Үр шим хүртэгчид: Орон нутгийн 150 малчин өрх

Төслийн арга барил: Нэг удаагийн буцалтгүй мөнгөн тусламж олгох

Хамтрагч байгууллага: АДРА Монгол, АДРА Ази, Онцгой байдлын Ерөнхий Газар, Аймгуудын Онцгой байдлын газрууд, Завхан болон Баян-Өлгий аймгуудын ЗДТГ, ОУБ-ууд

ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

2023 оны 2-р сарын 1-ний байдлаар Монгол Улсын нутаг дэвсгэрийн 70 орчим хувь буюу нийт 22 аймгийн 310 сумдын нутаг зудын өндөр эрсдэлд өртсөн. Энэ нь 191,000 малчин өрхийн амьжиргаанд шууд нөлөөлсөн ба эдгээр малчин өрхийн 87,000 орчим нь 200-аас доош толгой малтай эмзэг бүлгийн өрхүүд байв. Мөн 2-р сарын эхээр нийт 416,560 орчим мал хорогдсон. АДРА Монгол ОУБ нь НҮБ-ын Хүмүүнлэгийн байгууллагуудтай харилцан уялдаатай ажилладаг ба олон улсын байгууллагуудын гаргасан шалгуур үзүүлэлтүүдийн дагуу гамшигт нэрвэгдсэн тусламж нэн шаардлагатай 150 малчин өрхөд мөнгөн тусламж хэлбэрээр яаралтай тусламж үзүүлэв.

24

ОНЦЛОХ АЖЛУУД

Хөлдөөсөн үрийн зохиомол хээлтүүлэг, үр хөврөл шилжүүлэн суулгах ажлын хүрээнд

2023 оны 9-р сарын сүүлээр Австралийн Генетик Үүлдрийн Төвд (Central West Genetics) мэргэжлийн малын эмч нарын хяналтад 230 тун үр болон 148 хөврөлийг цуглуулж, боловсруулж, хадгалж, Австрали Улсаас Монгол Улс руу амжилттай импортлов.

2023 оны 10 дугаар сарын 16-20-ны өдрүүдэд Малын Удмын Сангийн Үндэсний Төвийн лабораторид Хангай, Орхон үүлдрийн 352 тээгч хонинд Австралийн Генетикийн төвийн туршлагатай малын эмч нар гүн хөлдөөсөн үр болон хөврөлөөр зохиомол хээлтүүлэг хийх, үр хөврөл шилжүүлэн суулгах сургалтыг Малын Удмын Сангийн болон Мал аж ахуйн эрдэм шинжилгээний хүрээлэнгийн нийт 9 малын эмч болон бусад мэргэжилтнүүдийг оролцуулан амжилттай зохион байгууллаа.

Нарийн ноосны өртгийн сүлжээ

2023 оны 10-р сарын 5-6-ны өдрүүдэд төслийн баг ноосны чанарыг сайжруулснаар Хангай болон Орхон хонины малчдын орлогод хэрхэн нөлөөлөх, ноосны үнэ цэнийг нэмэгдүүлэх боломжийг тодорхойлох зорилгоор Сэлэнгэ аймгийн Цагааннуур, Орхон сумдын орон нутгийн удирдлагууд болон Хангай,

Орхон үүлдрийн хоньчидтой уулзалт хийв.

2022 оны 10 дугаар сард 308 тээгч эм хонинд дурангийн аргаар зохиомол хээлтүүлэг хийснээс 195 буюу 65 хувь нь хээлтсэн. Үүнээс 2023 оны тавдугаар сард 134 хурга төрсөн ч 38 нь л амьд бойжиж байна. Хурганы хорогдлын гол шалтгаан нь хээлтэй хонины хээлтэй үеийн тэжээлийн хомсдол, өвлийн хүйтэн өдрүүд болон зудын байдал эрс нөлөөлсөн гэж дүгнэсэн. Иймд хонь, хурга хорогдохоос урьдчилан сэргийлэх зорилгоор 360 эм хонинд илчлэг өндөртэй хивэг, тэжээллэг өвс, эрдэс бодис худалдан авах, санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх ажлыг 2023 оны 9 дүгээр сард зохион байгууллаа.

Удамшлын өндөр холбогдолтой үр, хөврөл тодорхойлох хүрээнд

2023 оны 6 болон 10-р сард хонины хээлтэй болон хөхүүл үеийн талаарх мэдээлэл, шинээр төрсөн хурганы талаарх шаардлагатай мэдээллийг цуглуулж Австралийн генетикийн мэдээллийн санд оруулсан. Энэхүү мэдээллийн сан нь манай үүлдрийн хувьд анхдагч бөгөөд Монгол судлаачид онлайнаар нэвтэрч, үр болон хөврөлөөр төрүүлсэн удамшлын өндөр ач холбогдолтой малыг тодорхойлоход ашиглах боломжтой.

НАРИЙН БОЛОН НАРИЙВТАР НООСТ ХОНИНЫ ҮҮЛДЭР УГСААГ САЙЖРУУЛАХ ТУРШИЛТЫН ТӨСӨЛ (FINE WOOL)

Эдийн засгийн хөгжил/амьжиргаа

Санхүүжүүлэгчид: АДРА Интернэйшнэл, Хелп Интернэйшнэл, АДРА Ази, АДРА Австрали, АДРА Япон, АДРА Хонг Конг/Хувийн хандивлагч, Монгол дахь Австралийн Элчин Сайдын Яам

Нийт төсөв: 255,962 ам.доллар

Үргэлжлэх хугацаа: 2022 оны 7-р сарын 1-нээс 2024 оны 6-р сарын 30 хүртэл (24 сар)

Зорилтот газар: Сэлэнгэ аймгийн Цагааннуур болон Орхон сум

Хамтрагч байгууллагууд: ХХААХҮЯамны харьяа Малын Удмын Сан, ХААИС-ийн харьяа Мал аж ахуйн эрдэм шинжилгээний хүрээлэн, Сэлэнгэ аймгийн ЗДТГ

ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

Монгол Улс 1990-ээд оны үед 3-4 төрлийн нарийн ноост үүлдрийн 500,000 гаруй тоо толгой хоньтой, нарийн ноосны дотоодын хэрэгцээг 100% хангаж байсан боловч сүүлийн 30 жилийн хугацаанд үүлдэр угсааг сайжруулах, тоо толгойг нэмэгдүүлэхэд чиглэсэн системтэй арга хэмжээ аваагүйн улмаас нарийн ноост хонины тоо толгой ердөө 13,000 орчим болж буурсан. Австрали Улсын Мерино, Дохне Мерино удамшлын өндөр ач холбогдолтой 5000 тун гүн хөлдөөсөн үр болон хөврөлийг Хангай болон Орхон үүлдрийн нарийн ноост эм хонинд хөлдөөсөн үрийн зохиомол хээлтүүлэг, үр хөврөл шилжүүлэн суулгах аргаар хонины ноосны чанар, тоо толгойг нэмэгдүүлэхийг зорин ажиллаж байна. Улмаар ноосны чанар, тоо хэмжээг нэмэгдүүлэх замаар малчдын амьжиргааг дэмжих хэтийн зорилготой.

ОНЦЛОХ АЖЛУУД

Төслийн нээлт

“NextGen Celebrations! Mongolia” халдварт бус өвчнөөс сэргийлэх төслийн нээлтийг 2023 оны 7-р сарын 17-нд зохион байгууллаа. Нээлтийн үйл ажиллагаанд АДРА Интернэйшнэлийн Хөтөлбөр, инновац хариуцсан захирал Соняа Фуна, Эрүүл мэндийн хэлтсийн дарга Хосуэ Ореллана, Эрүүл мэндийн ахлах зөвлөх Шарон Тобинг, АДРА Монгол ОУБ-ын Суурин төлөөлөгч Винделл Маранан, ЭМЯ, Монголын Адвентист Чуулганы төлөөлөгчид, сурагчид мөн холбогдох бусад байгууллагуудын төлөөлөл оролцлоо. Төслийн нээлтийн үйл ажиллагааны дараа сургуулийн захирлууд, техникийн мэргэжилтнүүд, АДРА Монгол ОУБ болон төслийн багийнхны дунд төслийг хэрэгжүүлэхэд нэгдсэн ойлголт, үр дүнтэй хамтын ажиллагааг бий болгох, аргачлалыг танилцуулах, төслийг хэрэгжүүлэх санал санаачилга, цаашдын төлөвлөгөөг хамтран тодорхойлоход чиглэсэн 2 өдрийн семинарыг зохион байгуулсан.

Түншлэгч 4 сургуультай хамтын ажиллагааны санамж бичиг зурах үйл ажиллагаа

8-р сарын 17, 9-р сарын 20-нд Тусгал дунд сургууль, Эрдмийн оргил улсын сургууль, “Хөгжил” цогцолбор сургууль, 84-р дунд сургуультай хамтран ажиллах, төслийг хамтран хэрэгжүүлэх санамж бичиг байгуулсан.

Хамтын ажиллагаа

Долоо дахь Өдрийн Адвентист Чуулганы Эрүүл Мэндийн Хэлтэс, зорилтот дүүргүүдийн Эрүүл Мэндийн Газар, АМОС ТББ, Сэтгэцийн эрүүл мэндийн үндэсний төв, Нийгмийн эрүүл мэндийн үндэсний төв, Боловсролын ерөнхий газар, Монгол Хоол тэжээлийг сайжруулах төв болон АНУ-ын Калифорни дахь Лома Линда их сургуулийн Нийгмийн эрүүл мэндийн сургууль зэрэг байгууллагатай хамтран ажиллаж байна.

Мэдээлэл сурталчилгаа, сургалтын материал

ХБӨ-нөөс урьдчилан сэргийлэх, амьдрах ухаанд суурилсан мэдлэг өсвөр үеийнхэнд

олгох зорилготой 32 сэдвийг хамарсан дөрвөн бүлгээс бүрдсэн 28 хуудас гарын авлагыг амжилттай боловсруулсан. Төслийн баг хоёр сургуульд мэдээлэл, сургалт сурталчилгааны (IEC) материалын төрөл, хүлээн авах сувгийн талаар хэрэгцээний үнэлгээ хийсэн.

Ээлтэй орчин бүрдүүлэх чиглэлээр

Тусгал дунд сургууль, Эрдмийн оргил улсын сургуулийн эрүүл мэндийн өрөөг засварлан тохижуулж шаардлагатай тавилга тоног төхөөрөмжийн худалдан авалтыг гүйцэтгэв.

Төслийн хэрэгжилтийн судалгааны ёс зүйн зөвшөөрөл

Эрүүл мэндийн яамны Анагаах ухааны ёс зүйн хяналтын хорооноос судалгаа хийх ёс зүйн зөвшөөрлийг албан ёсоор авснаар “Улаанбаатар хотын 12-15 настай өсвөр үеийнхэнд эрүүл зан үйлд суралцахад ээлтэй орчин бүрдүүлэх нь” судалгааг АДРА Монгол, Сэтгэцийн эрүүл мэндийн үндэсний төв, Лома Линдагийн Их Сургууль хамтран хэрэгжүүлэхээр болсон. Уг судалгааг 2024 оны эхээр хийхээр төлөвлөж байна.

Суурь судалгаа, саад бэрхшээлийн судалгаанд зориулж мэдээлэл цуглуулах

20 судлаачаас бүрдсэн мэдээлэл цуглуулах баг “Мэдлэг, Хандлага, Чадавх” -ийн судалгаанд 655 эцэг эх, 655 сурагчаас ярилцлага авч байна.

ADRA

Alpha Mongols

NextGen CELEBRATIONS! Mongolia

NEWSLETTER ISSUE | OCTOBER 2023

WHAT'S INSIDE!

- What is NextGen CELEBRATIONS! Mongolia
- Message from Leadership
- Overall Project Goal
- Expected Outcomes
- Sustainability
- Project Highlights
- Meet Our Team

What is NextGen CELEBRATIONS! Mongolia?

The NextGen CELEBRATIONS! Mongolia NCD Project is a dynamic three-year initiative that stands as a country-specific pilot of ADRA International's global non-communicable diseases (NCD) approach. CELEBRATIONS! is an acronym encompassing 12 healthful living principles: (C) - choices, (E) - exercise, (L) - liquid, (E) - environment, (B) - belief, (R) - rest, (A) - air, (T) - temperance, (I) - integrity, (O) - optimism, (N) - nutrition and (S) - social support and services. This project will focus on adolescents (12-15 year-olds) on six of the twelve components: choices, exercise, temperance, optimism, nutrition, and social support. These pillars form the foundation of our holistic approach to preventing NCDs among Mongolia's youth. Our mission is clear: to empower Mongolian adolescents aged 12-15 with the knowledge and tools to lead healthy lives, preventing non-communicable diseases (NCDs) in their communities. As we embark on this transformative journey, join us in creating a healthier future for Mongolia.

ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧНӨӨС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ ТӨСӨЛ (NCD)

Эрүүл мэнд / Шим тэжээл

Санхүүжүүлэгч: Долоо дахь Өдрийн Адвентист Сүмийн Ерөнхий Чуулган, АДРА Интернэйшнэл, АДРА Хонг Конг, АДРА Австри

Нийт төсөв: 510,000 ам.доллар

Үргэлжлэх хугацаа: 2023 оны 6-р сарын 01-нээс 2026 оны 5-р сарын 31

Зорилтот бүс нутаг: Улаанбаатар хотын Чингэлтэй, Сонгинохайрхан, Баянзүрх, Налайх дүүргүүд

Зорилтот бүлэг: 2000 өсвөр үеийнхэн

Түншлэгч байгууллагууд: Чингэлтэй дүүргийн Тусгал, Сонгинохайрхан дүүргийн “Хөгжил” цогцолбор, Баянзүрх дүүргийн Ерөнхий боловсролын 84 дүгээр сургууль, Налайх дүүргийн “Эрдмийн-Оргил” цогцолбор сургууль, Сэтгэцийн Эрүүл Мэндийн Үндэсний Төв, Эрүүл мэндийн яам, АНУ-ын Лома Линда Их Сургуулийн Нийгмийн эрүүл мэндийн сургууль, Боловсролын Ерөнхий газар, БШУЯ

ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

Энэхүү төсөл нь АДРА Интернэйшнэл ОУБ -аас баримталдаг халдварт бус өвчинтэй (ХБӨ) тэмцэхэд чиглэсэн хандлага, аргачлалыг манай улсын онцлогтой уялдуулан хэрэгжүүлэх зорилготой туршилтын төсөл юм. CELEBRATIONS буюу эрүүл амьдралын 12 зарчмыг илэрхийлсэн товчлолоос манай улсын өсвөр үеийнхний дунд илүү хэрэгцээтэй байгаа нь тогтоогдсон Зөв сонголт, Дасгал хөдөлгөөн, Зориг тэвчээр, Өөдрөг үзэл, Хоол тэжээл, Нийгмийн дэмжлэг гэсэн зургаан эрүүл амьдралын зарчмын хүрээнд бид үйл ажиллагаагаа чиглүүлнэ. Бидний эрхэм зорилго бол 12-15 насны Монголын өсвөр үеийнхэнд эрүүл аж төрөх мэдлэг, хандлага, дадлыг төлөвшүүлснээр ХБӨ-ний эрсдэлт хүчин зүйлээс урьдчилан сэргийлэхэд оршино.

Төслийн хүрээнд өсвөр үеийнхэн, тэдэнтэй хамгийн их харилцдаг гэр бүлийн гишүүд болон сургуулийн орчин дахь хүмүүс эрүүл, эерэг зан үйл, дадлыг нэвтрүүлж, өдөр тутамдаа хэрэгжүүлэх үр чадвар эзэмшсэнээр халдварт бус өвчний эрсдэлт хүчин зүйл буурна гэж төлөвлөж байна. Зан үйл өөрчлөх аргачлал, хүн төвтэй загварын дагуу бид олон нийт, хүүхдүүд, эцэг эх, холбогдох төрийн байгууллагууд, сургуулийн удирдлагууд, бизнес эрхлэгчид, салбарын мэргэжилтнүүд зэрэг нийт талуудыг хамруулан, тэдний санал, санаачилга оролцоонд үндэслэн эрүүл амьдралын давлагаа, соёлыг бий болгох бодлого, үйл ажиллагааг хамтран боловсруулж хэрэгжүүлснээр тогтвортой үр дүн, нөлөөнд хүрэхийг зорьж байна.

ОНЦЛОХ АЖЛУУД

Бэлчээрийн цогц менежментийн аргачлалыг ашиглаж эхэлснээр Идэр сумын малчдын хандлага өөрчлөгдөж байна. 2022 оны сүүлээр хашсан бэлчээрийн 4 туршилтын талбайд бэлчээрийн өвс, ургамал ургасны дараа тодорхой хугацаанд мал бэлчээрлүүлэн хөрсийг малын хөлөөр сийрэгжүүлэн аргал, хорголоор нь бордож туршсан ба 2023 онд бэлчээрийн ургамал илтэд сайжирсан үр дүнд хүрсэн. Уг туршилтын талбай нь бэлчээрийн цогц менежментийн аргачлалын дагуу бэлчээрийг төлөвлөгөөтэй ашигласнаар бэлчээр хэрхэн сэргэж болдгийг малчдад илүү бодитоор харуулах ач холбогдолтой байсан. 2023 оны 8 сард туршилтын талбай доторх бэлчээрийн ургамлыг гаднахтай харьцуулахад 30 см-ээр илүү өндөр ургаж мэдэгдэхүйц өөрчлөлт ажиглагдсан ба төслийн үйл ажиллагааны талаарх малчдын санал, сэтгэгдэл бидэнд ч урам зориг өгсөн.

2023 оны 3, 11-р сард АНУ-ын Колорадо мужид төвтэй Сэйвори институттэй хамтран нийт 46 хүний бүрэлдэхүүнтэй 2 удаагийн онлайн сургалт, мөн 5-р сард “Зуны Бэлчээрийн төлөвлөлт”-ийн талбайн сургалтыг 47 малчдыг хамруулан амжилттай зохион байгуулсан. Эдгээр сургалтаар бэлчээрийн нөхөн сэргэх хугацааг тодорхойлох, зуны бэлчээрийн төлөвлөгөөг боловсруулах, 2024 он хүртэл бэлчээрийн ургамал ургалтын улирал хүртэл өвөлжөөний бэлчээр болон туршилтын талбайг хэрхэн ашиглах талаар ярилцсан. Мөн зуны бэлчээрийн төлөвлөгөө боловсруулан хэрэгжүүлсэн малчид өөрсдийн туршлагаасаа хуваалцлаа.

Загвар байдлаар хашсан 4 туршилтын талбайн бэлчээрийг түр амраах, ургамал ургах хугацааг тодорхойлох ач холбогдлыг харуулах зорилгоор тогтмол мониторинг хийсэн. Мөн 7 бэлчээрийн газраас 8 хөрсний дээжийг ХААИС-ийн мэргэжлийн багш авч, шинжлүүлэн хамтарч ажилласан.

Малчин эмэгтэйчүүдийг чадавхжуулах, орлогын эх үүсвэрийг төрөлжүүлэх хүрээнд

Малчин эмэгтэйчүүдийн сүү, цагаан идээ боловсруулах мэдлэг, чадавхыг бэхжүүлэх зорилгоор 2023 оны 6 сард Сүү цагаан идээ боловсруулах технологийн сургалтыг зохион байгуулсан. Энэхүү сургалтаар 31 малчин эмэгтэйд стандартын шаардлага хангасан төрөл бүрийн сүү, сүүн бүтээгдэхүүнийг технологийн горимын дагуу боловсруулах, нэмүү өртөг шингээсэн олон нэр төрлийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх талаарх онолын болон практик мэдлэг олгосон. Сүүний жижиг тоног төхөөрөмжийг сургалтад тогтмол оролцдог 22 малчин эмэгтэйд олгосон.

Бэлчээрийн цогц менежментийн аргачлалыг олон нийтэд таниулах, сурталчлах хүрээнд

“Төлчин эмэгтэйчүүдийн чуулга уулзалт” 2023 оны 05 сард Идэр суманд 158 малчин эмэгтэйчүүдийг хамруулан зохион байгуулагдсан. Бэлчээрийн цогц менежментийн аргачлалын талаарх мэдээллийг орон нутгийн байгууллага, төслийн багийн зүгээс уулзалтын үеэр оролцогчдод хүргэв. 5 болон 10-р сард зохион байгуулагдсан Идэр сумын 4 удаагийн Багийн Иргэдийн Нийтийн Хуралд төслийн баг оролцож төслийн үйл ажиллагаа болон бэлчээрийн цогц менежментийн аргачлалын талаар нийт 414 малчдад танилцуулж ажиллав.

Мөн Багийн Иргэдийн Нийтийн хурлын үеэр бэлчээрийн цогц менежментийн аргачлалын талаар 3 төрлийн брошюрыг боловсруулж тус бүрээс 200 ширхгийг хэвлэн малчдад тараасан.

Миний түүх

БОЛОРЦЭЦЭГ,
САРЛАГИЙН СҮҮНИЙ ЭМЭГТЭЙ

Завхан аймгийн Идэр сумын Дархан-Уул багийн малчин Ш.Болорцэцэг

Ш.Болорцэцэг нь Завхан аймгийн Тосонцэнгэл суманд ажиллаж амьдарч байсан ба төв суурин газар эрхэлсэн тодорхой ажилгүй, тогтвортой орлогын эх үүсвэр байхгүй, эсрэгээрээ зарлага ихтэй нөхцөл байдлаа шийдэх зорилгоор гэр бүлийн хүнтэйгээ ярилцан 2016 оноос хойш тус аймгийн Идэр сумын Дархан-Уул багт малчин болсон.

Үхэр голдуу малтай учир зун, намар үнээгээ саан, саалиа боловсруулан эцсийн бүтээгдэхүүн болгон худалдан борлуулж эрхийнхөө хэрэгцээг ханган сайхан амьдарч байна.

2021 оноос “Бэлчээрийн цогц менежмент” төслийн сургалт, уулзалтад тогтмол хамрагдан зуны бэлчээрийн төлөвлөгөө боловсруулан хэрэгжүүлж эхэлсэн нь үр дүнгээ өгч байгаад их урам орсон хэмээн тэрээр баяртай ярих. Төслийн сургалтаас олон шинэ зүйлийг мэдэж авсан ба зарим малчдын хувьд ган, зуд зэрэг цаг агаарын байдал, мөн өөрсдийнх нь сэтгэлгүй байдлаас шалтгаалан бэлчээрээ сайжруулах талаар үр дүн гаргаж чадахгүй байгаад харамсаж байгаага мөн илэрхийллээ.

Болорцэцэгийн хувьд айл саахалтынхантайгаа сүүлийн хоёр жилийн хугацаанд зуны бэлчээрийн төлөвлөгөө боловсруулан хамтран ажиллаад эхний үр дүнгээ өөрсдөө харсан билээ. Тэрээр хэлэхдээ “Зуны бэлчээрээ бид 5 хэсэгт хуваагаад хэсэгчилсэн бэлчээр бүрдээ 7 хоног бүх малаа хариулсан. Нөөцөд байгаа бусад 4 газрын бэлчээрийн ургамал энэ хугацаанд (долоо хоног тутам) 3-4 см-ээр нэмэгдэж байгааг бид ажигласан. Иймд малчид бид өөрсдөө хичээх хэрэгтэй байна.

Бэлчээрээ сэлгээтэй ашигласнаар хүний нүдэнд харагдаж, гарт баригдахуйц үр дүн гарч, бэлчээр сэргэн, мал тогтвортой бэлчээрлэн энэ зуны хувьд 7 сарын 20-ны үед тарга аваагүй байсан мал 08 сарын 05 гэхэд тарга хүчээ авсан нь мал маллаж байгаа бидэнд сайхан байлаа.

Тиймээс “Бэлчээр ямар байх нь малчид хэрхэн малаа зөв зохистой хариулахаас ихээхэн шалтгаалдаг юм байна. Идэр сумын малчдадаа малаа хот айлаараа хамтдаа хуваарьтай маллаж, бэлчээрийн доройтлоос хамтдаа гарцгаая хэмээн уриалж байна” гэлээ.

БЭЛЧЭЭРИЙН ЦОГЦ МЕНЕЖМЕНТ ТӨСӨЛ (PLUS)

Хүнсний аюулгүй байдал, хөдөө аж ахуй

Төслийн санхүүжүүлэгч: АДРА Швейцар, Швейцарын Цурих болон Ааргау аймгууд

Нийт төсөв: 292,933 Швейцар франк

Төслийн үргэлжлэх хугацаа: 2021 оны 6 сарын 1-нээс 2024 оны 5 сарын 31

Төсөл хэрэгжиж буй газар: Завхан аймгийн Идэр сум

Үр шим хүртэгчид: Орон нутгийн 100 малчин өрх

Төслийн аргачлал: Бэлчээрийн цогц менежментийн аргачлал

Хамтрагч байгууллагууд: АДРА Швейцар, АДРА Ази, АНУ-ын Сэйвори Институт, Завхан аймгийн ЗДТГ, Идэр сумын ЗДТГ, Хөдөө аж ахуйн их сургууль

ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

Бэлчээрийн цогц менежмент төсөл нь АНУ-ын Сэйвори Институтийн бэлчээрийн цогц менежментийн аргачлалыг орон нутгийн малчидтай хамтран нэвтрүүлэх замаар тэдний бэлчээрийн менежментийн талаарх мэдлэг, уур амьсгалын өөрчлөлтөд дасан зохицох чадавх, амьжиргааг дээшлүүлэх зорилготой гурван жилийн туршилтын төсөл юм. Энэхүү аргачлал нь экологийн тэнцвэртэй, тогтвортой байдал, бэлчээрийн ургамал нөхөн сэргэх хугацааг тодорхойлох, төлөвлөгөөтэй ашиглах талаарх мэдлэгийг малчдад олгох замаар тэдний бэлчээрийн ургамал сэргэх, чанаржих нөхцөлийг хангасан бэлчээрийн менежментийн шийдвэр гаргах чадавхыг бэхжүүлэхэд чиглэдэг. Түүнчлэн малчин эмэгтэйчүүдэд төрөл бүрийн, чанар аюулгүй байдлыг хангасан сүү/сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийг явуулах арга зүйн болон техникийн дэмжлэг үзүүлснээр өрхийн орлогыг төрөлжүүлэх, нэмэгдүүлэх зорилготой.

ОНЦЛОХ АЖЛУУД

Төслийн нээлт, органик салбарын түншлэлийг бэхжүүлэх чиглэлээр

2023 оны 10 сард төслийн багийг байгуулж, “Органик хөдөө аж ахуйн түншлэл-2” төслийн нээлтийн үйл ажиллагааг Органик үйлдвэрлэгчдийн үндэсний VII чуулга уулзалтын үеэр зохион байгуулж нийт 120 орчим оролцогч талуудад танилцуулав. Төсөлд хамрагдах Сэлэнгэ, Дархан-Уул аймгийн 40 анхан шатны болон 1 дундын хоршоог шалгуурын дагуу сонгож, төслийн албан ёсны нээлтийг Дархан хотод зохион байгуулав. Төслийн хамтрагч 41 хоршоодоос гадна АДРА Герман, ХХААХҮЯ, Сэлэнгэ, Дархан-Уул аймгийн ЗДТГ, төрийн бус байгууллагууд, Ургамал газар тариалан эрдэм шинжилгээний хүрээлэнгийн судлаачид, хамтран ажиллагч байгууллагуудын нийт 126 төлөөлөгч оролцлоо. Нээлтийн үеэр Сэлэнгэ, Дархан-Уул аймгийн ЗДТГ болон АДРА Монгол ОУБ-ын хоорондын хамтын ажиллагааг улам бэхжүүлж, бүс нутгийн органик үйлдвэрлэл, нийлүүлэлтийн стратегийг уялдуулах зорилгоор хамтын ажиллагааны санамж бичигт гарын үсэг зурав.

АДРА Герман ОУБ-ын хөтөлбөрүүдийн зохицуулагч, хатагтай Виридиана К.Мартинез 11-р сард төслийн албан ёсны нээлтэд хүрэлцэн ирж оролцов. Тус айлчлалын үеэр төслийн үйл ажиллагаа, хамтрагч талуудтай танилцаж, мониторингийн аялал хийлээ. Үндэсний форум болон төслийн нээлтийн үеэр бүс нутагт органик хөдөө аж ахуйг хөгжүүлэх,

органик бүтээгдэхүүний тухай хуулийн төсөлд санал өгөх зорилгоор Үндэсний VII чуулганаас гаргасан зөвлөмж, төслийг хэрэгжүүлэх бүс нутгийн ажлын хэсэг байгуулах зэрэг үр дүнтэй хэлэлцүүлэг өрнүүлсэн юм.

Хоршооны гишүүдийн чадавхыг бэхжүүлэх чиглэлээр

Төслийн хүрээнд Дархан, Улаанбаатар хотод органик хөдөө аж ахуй, хамтын баталгаажуулалт, хоршоодын чадавх бэхжүүлэх, бизнес төлөвлөгөө боловсруулах, технологийн зэрэг сургалтуудыг орон нутагт болон Дархан, Улаанбаатар хотод зохион байгуулж, нийт 214 гишүүдийн мэдлэг, ур чадварыг бэхжүүлэх, чадавхжуулах ажлуудыг зохион байгуулсан байна.

Хоршооны гишүүдийн техникийн чадавхыг бэхжүүлэх чиглэлээр

Төслийн хүрээнд 5 хоршоог гар багаж, ХАА тоног төхөөрөмж болон хоршоодын нэмүү өртөг шингэсэн органик бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийг дэмжин ажиллав. Мөн органик хүнсний үйлдвэрлэл, эрүүл ахуйн стандартыг хангах зорилгоор 3 хоршооны ажлын байрыг шинэчлэхэд санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэв.

Тогтвортой орлогын эх үүсвэрийг бий болгох, хоршоодын гишүүдийг дэмжих, органик бүтээгдэхүүнийг сурталчлах зорилгоор Улаанбаатар хотод органик бүтээгдэхүүний хоёр дэлгүүр нээн ажиллуулж байна.

“ОРГАНИК ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ТҮНШЛЭЛ-2” ТӨСӨЛ (UROAg)

Эдийн засгийн хөгжил/ амьжиргаа

Санхүүжүүлэгч: ХБНГУ-ын Эдийн засгийн хамтын ажиллагаа, хөгжлийн яам (75%), АДРА Герман (25%)

Төслийн төсөв: 1.6 сая евро (1.7 сая ам.доллар)

Төсөл хэрэгжих хугацаа: 2023 оны 10 дугаар сарын 1-нээс 2026 оны 12 дугаар сарын 31

Төсөл хэрэгжих аймаг: Сэлэнгэ аймгийн 11 сум болон Дархан-Уул аймгийн 2 сум

Төсөлтэй хамтрагч хоршоод: Сэлэнгэ аймгийн 11 сумын 30 хоршоо, Сэлэнгэ таван хайрхан дундын хоршоо, Дархан-Уул аймгийн 2 сумын 10 хоршоо

Хамтран ажиллах байгууллагууд: Хүнс хөдөө аж ахуй хөнгөн үйлдвэрийн яам, Сэлэнгэ аймгийн ЗДТГ, Дархан-Уул аймгийн ЗДТГ, Монголын хөдөө аж ахуйн хоршоологчдын холбоо, Монгол ногоо төсөл, НҮБ-ийн ХХААБ, Дархан-Уул аймгийн Ургамал, газар тариалангийн хүрээлэн, Сэлэнгэ аймгийн Хэрэглэгчдийн эрх ашгийг хамгаалах нийгэмлэг, баталгаажуулалтын байгууллагууд, органик үйлдвэрлэл эрхлэгчид

ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

Бид 2018-2022 оны хооронд “Органик хөдөө аж ахуйн түншлэл” I төслийг хэрэгжүүлсэн ба уг төсөл нь дээрх төслийн үргэлжлэл бөгөөд төслийн хүрээнд Сэлэнгэ, Дархан-Уул аймгийн үйлдвэрлэл эрхлэгчид үйлдвэрлэл, маркетинг, баталгаажуулалт, борлуулалтын үр ашигтай нийлүүлэлт, борлуулалтын нэгдсэн сүлжээг хөгжүүлснээр органик хүнсний ногоо, зөгийн бал, органик нэмүү өртөг шингэсэн бүтээгдэхүүн, сүү сүүн бүтээгдэхүүн болон бусад бүс нутгийн бүтээгдэхүүнийг зах зээлд хамтран үр ашигтай нийлүүлдэг болох, ингэснээр тэдний амьжиргааг тогтвортой нэмэгдүүлэхийг зорьж байна. Мөн органик үйлдвэрлэгчдэд ээлтэй орчинг бүрдүүлэх үүднээс органик үйлдвэрлэлийн салбарын хөгжлийн төлөөх бүс нутгийн болон үндэсний түвшний түншлэл, хамтын ажиллагааг дэмжин ажиллана.

МИРЗАБАЙН ТҮҮХ

ЭХНИЙ ЖИЛ БИ ӨӨРИЙН ЖИЖИГ ТАЛБАЙГААС 10 ШУУДАЙ БУЮУ 500 КГ ТӨМС ХУРААСАН. ДАРААГИЙН ЖИЛ ТАЛБАЙГАА ТӨМСГОН 1 ТОНН ТӨМС ХУРААВ. ЭНЭ НЬ МИНИЙ АМЬЖИРГААНД САЙНААР НӨЛӨӨЛЖ, ЭНЭ ОРЛОГООРОО БҮХИЙ Л ТӨЛБӨРӨӨ ТӨЛЖ БАЙНА. ҮНИЙ ЗЭРЭГЦЭЭ ГЭР БҮЛЭЭ АЮУЛГҮЙ ЭРҮҮЛЭХНСЭЭР ХАНГАХ БОЛОМЖТОЙ БОЛСОН.

АДРА-ДАА БАЯРЛАЛАА!

Мирзабай нь орон нутгийн онцлогт нийцсэн шинэлэг арга технологийг нэвтрүүлснээр байгаль орчин, цаг уурын хамгийн хэцүү нөхцөлд ч амжилттай хүнсний ногоо тариалах боломжтой гэдгийг баталж чадсан хүний нэг юм. Хэт хүйтэн өвөлтэй, халуун, хуурай зунтай газар тариалангийн бус уулархаг бүс нутагт хүнсний ногоо тариалах нь хүндрэл бэрхшээл ихтэй байдаг. Гэсэн хэдий ч орон нутгийн онцлогт нийцсэн шинэлэг арга техникийг сурснаар Мирзабай хүнсний ногоог үр дүнтэй тариалах боломжтой гэдгийг бусдадаа үлгэрлэн харуулсан. Тэрээр эрхэлсэн тодорхой ажилгүй, эхнэр, хоёр хүүхдийн хамт амьдардаг ба өрхийн амьжиргааны орлого олохын тулд мотоциклоор таксины үйлчилгээ үзүүлдэг байв. Төсөлд хамрагдахаасаа өмнө тэрээр эрс тэс хүйтэн цаг уур, үржил шим муутай хөрсөнд хүнсний ногоо тариалах боломжтой гэдэгт төдийлөн итгээгүй. Гэвч төслийн зохион байгуулсан газар тариалангийн сургалтаас олж авсан шинэ мэдлэг, арга технологи, мөн төслөөс олгосон баталгаат үрээр Мирзабай хашаагаа 10 төрлийн хүнсний ногоо тариалдаг хүнсний ногооны тариалангийн талбай болгон хувиргаж чадсан.

Тэрээр цаг уур, байгаль орчин, хөрсний үржил шим зэрэг олон бэрхшээлийг төслийн багийн тусламж, арга зүйн дэмжлэгтэйгээр амжилттай даван туулсан билээ.

Жилээс жилд Мирзабайгийн хичээл зүтгэл үр дүнгээ өгч тэрээр хашаанаасаа 1000 кг төмс, 500 кг өргөст хэмх, 50 кг сонгино болон бусад нарийн ногооны арвин ургац хурааж байна.

Жил жилийн арчилгааны үр дүнд талбайн хөрсний чанар нь сайжирч байгаад Мирзабай сэтгэл хангалуун байгаа төдийгүй тэрээр төслийн түншлэгч, үр шим хүртэгч байхын сацуу хөршүүдээ тариалан эрхлэхэд уриалж, тэднийг дэмжин, сурган ажиллаж байна.

ОНЦЛОХ АЖЛУУД

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМГИЙН ӨЛГИЙ, БУГАТ, САГСАЙ СУМЫН 845 ӨРХ ТАРИАЛАНГИЙН ТАЛБАЙТАЙ БОЛСНООР ТӨРӨЛ БҮРИЙН ЭРҮҮЛ НОГОО ТАРИАЛЖ, ХЭРЭГЛЭЖ ХЭВШИВ.

НИЙТ 45 УДААГИЙН ДАВТАН СУРГАГЧ БАГШИЙН СУРГАЛТААР 800 НОГООЧДЫГ ЧАДАВХЖУУЛАВ.

845 ГАЗАР ТАРИАЛАНГИЙН ГАРЫН АВЛАГА БОЛОВСРУУЛЖ, ХЭВЛЭЖ ТАРААВ.

ХООЛНЫ СУРГАЛТАД 655 ХҮНИЙГ ХАМРУУЛАВ.

НИЙТ 2,535 ГАЗАР ТАРИАЛАНГИЙН ГАР БАГАЖ ТАРААВ.

НИЙТ 11 ТӨРЛИЙН ХҮНСНИЙ НОГООНЫ ҮР ТАРААВ.

ОНЦЛОХ АЖЛУУД

- Баян-Өлгий аймгийн 3 сумын 845 өрхтэй хамтран ажиллаж, газар тариалангийн сургалтад хамрууллаа.
- Газар тариалангийн 45 сургагч багш бэлдэхийн зэрэгцээ үрслэг тариалах дулаалгатай жижиг мөлхөө хүлэмж болон ногоогоо хайрцаглан тарих 45 газар тариалангийн дадлагын талбай байгуулсан.
- Газар тариалангийн 8 бүлэг 34 сэдэв бүхий сургалтын хөтөлбөр, гарын авлага боловсруулж нийт 845 өрхдөө хэвлэж тараав.
- Зорилтот 3 сумдаа хоолны клуб ажиллуулж, хоолны сургалтад 655 хүнийг хамруулж, хоол хийх гарын авлагыг монгол, казах 2 хэл дээр боловсруулан хэвлэж нийт оролцогчдод тараасан.
- Нийт 845 оролцогч өрхүүддээ газар тариалангийн гар багаж болон 11 нэр төрлийн хүнсний ногооны үр тараасан.
- Олон амжилт, эерэг үр нөлөө, орон нутгийн иргэдийг цаашид үргэлжлүүлэн дэмжин ажиллах шинэлэг санал санаачилга, төлөвлөгөөтэйгөөр уг төслийг түншлэгч талуудын хамт амжилттай хэрэгжүүлж дуусгалаа.

Өрхийн Газар Тариаланг Дэмжих төсөл-2 (SAFER-2)

Хүнсний Аюулгүй байдал/
Эдийн засгийн хөгжил/ амьжиргаа

Санхүүжүүлэгч: Канадын Үр тарианы банк, АДРА Канад, АДРА БНХАУ-ХонгКонг, АДРА Нидерланд

Нийт төсөв: 488,853 Канад доллар

Хугацаа: 3 жил, 2020/04/01 - 2023/03/31

Зорилтот бүс нутаг: Баян-Өлгий аймгийн Өлгий, Бугат, Сагсай сум

Үр шим хүртэгсэд: 845 өрх, өрхийн 3887 гишүүд

ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

Баян-Өлгий аймгийн тариалан эрхлэгчдийн хүнсний ногоо тариалах, тариалсан олон төрлийн хүнсний ногоогоор шим тэжээлтэй хоол, хүнс хийх мэдлэг, ур чадварыг бэхжүүлэх замаар тариалан эрхлэгч өрхүүдийн тоо, хүнсний ногооны үйлдвэрлэл, хэрэглээг нэмэгдүүлж, тэдний амьжиргаа мөн хүнсний болон хоол тэжээлийн аюулгүй байдлыг дэмжинэ.

ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖИЖ БУЙ ГАЗРУУД

Зудын Яаралтай Хариу Арга
Хэмжээний төсөл (DEMBUZ)

Өрхийн Газар Тариаланг
Дэмжих төсөл-2 (SAFER-2)

Баян-Өлгий аймаг

Завхан аймаг

Бэлчээрийн Цогц Менежмент
төсөл (PLUS)

Халдварт Бус Өвчнөөс
Урьдчилан Сэргийлэх төсөл
(NCD)

**Органик Хөдөө Аж Ахуйн
Түншлэл-2 төсөл (UPOAg)**

Сэлэнгэ аймаг

Дархан-Уул аймаг

Улаанбаатар хот

**Нарийн болон Нарийвтар
Ноост Хонины Үүлдэр Угсааг
Сайжруулах төсөл (Fine Wool)**

**Дэм Дэмэндээ төсөл
(In-Their Shoes)**

2023 ОНЫ ОНЦЛОХ АЖЛУУД

3,887

БАЯН-ӨЛГИЙ
АЙМГИЙН 3,887
ӨРХ НОГООНЫ
ТАЛБАЙТАЙ
БОЛЖ, ТӨРӨЛ
БҮРИЙН
ХҮНСНИЙ НОГОО
ТАРИАЛДАГ
БОЛОВ.

378

УДАМШЛЫН ӨНДӨР АЧ
ХОЛБОГДОЛТОЙ 5000
ТУН ГҮН ХӨЛДӨӨСӨН
НАРИЙН НООСТ ХОНИНЫ
ҮР БОЛОН ХӨВРӨЛИЙГ
ИМПОРТОЛЖ, 378 ЭМ
ХОНИНД ХӨЛДӨӨСӨН
ҮРИЙН ЗОХИОМОЛ
ХЭЭЛТҮҮЛЭГ, ҮР ХӨВРӨЛ
ШИЛЖҮҮЛЭН СУУЛГАВ.

3,174

ЗАВХАН,
БАЯН-ӨЛГИЙ
АЙМГИЙН 3,174
ИРГЭНД ЗУДЫН
ҮЕИЙН ХАРИУ
АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ
МӨНГӨН
ДЭМЖЛЭГ
ҮЗҮҮЛЭВ.

460

ЗАВХАН АЙМГИЙН
460 МАЛЧИН
БЭЛЧЭЭРИЙН
ЦОГЦ
МЕНЕЖМЕНТИЙН
АРГЫГ СУРЧ,
НЭВТРҮҮЛЭВ.

4,140

СЭЛЭНГЭ,
ДАРХАН-УУЛ
АЙМГИЙН 41
ХОРШООНЫ 4,140
ИРГЭН ОРГАНИК
ХӨДӨӨ АЖ
АХУЙН ТӨСӨЛД
ХАМРАГДАВ.

510

УЛААНБААТАР ХОТЫН
510 АМЬЖИРГААНЫ
БАТАЛГААЖИХ
ТҮВШНЭЭС ДООГУУР
ОРЛОГОТой ИРГЭД,
ӨРХ ТОЛГОЙЛСОН
ӨРХИЙН ХҮҮХДЭД
ХҮНСНИЙ БАГЦ,
ӨВЛИЙН ДУЛААН
ГУТАЛ ТАРААВ.

2023 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН АЖЛЫН ТОВЧ МЭДЭЭЛЭЛ

АДРА Монгол ОУБ нь Монгол Улсын төрийн бодлого, нийгмийн хэрэгцээ шаардлагад нийцүүлэн 5 тэргүүлэх чиглэл, тодруулбал хүнсний аюулгүй байдал, эдийн засгийн хөгжил/амьжиргаа, эрүүл мэнд, гамшгийн менежмент/гамшгийн үеийн хариу арга хэмжээ, боловсрол гэсэн салбарын хүрээнд төсөл хөтөлбөрүүд хэрэгжүүлж байна. Тус байгууллага нь тусламж нэн шаардлагатай нийгмийн бүлэгт хүмүүнлэгийн тусламж үзүүлэх, мөн чадавх бэхжүүлэх аргыг баримталж, Монгол Улсад нийгмийн эрүүл мэнд, тогтвортой хөдөө аж ахуй, иргэдийн амьжиргаа, даван туулах, дасан зохицох чадавхыг бэхжүүлэхэд чиглэсэн төсөл хөтөлбөрүүд хэрэгжүүлэхийг зорин ажиллав.

Бид хувь хүмүүс, орон нутгийн иргэд, шат шатны төр захиргааны, иргэний нийгмийн, олон улсын, эрдэм шинжилгээний зэрэг бүхий л түвшний, салбар салбарын байгууллагуудтай нягт хамтран, хамтдаа илүү үр дүнд хүрэхийг зорин бүхий л үйл ажиллагаагаа уялдуулан ажиллахыг эрмэлзэв. Ингээд Та бүхэнд 2023 онд хэрэгжүүлсэн төслүүдийн товч танилцуулгыг хүргэе.

Бид тогтвортой хөдөө аж ахуй, бэлчээрийн доройтлыг бууруулах чиглэлээр Завхан аймгийн Идэр суманд бэлчээрийн цогц менежментийн аргачлалыг турших, туршилтын төслийг хэрэгжүүлсэн. Төслийн үр дүнд бэлчээрийн чанарын үзүүлэлтүүд илт сайжирсан нь бидэнд уг төслийг өргөтгөх, шинэлэг байдлаар өргөжүүлэх, урам зориг өгсөн. Мөн малын чанарыг сайжруулснаар бэлчээрийн даацыг бууруулах, чанарыг сайжруулахад чиглэсэн Нарийн болон нарийвтар ноост хонины үүлдэр угсааг сайжруулах туршилтын төслийг хэрэгжүүлсэн. Энэхүү төсөл нь удамшлын өндөр ач холбогдолтой үр болон хөврөлөөр нарийн болон нарийвтар ноост хонины үүлдэр угсааг сайжруулах, тоо толгойг нэмэгдүүлэх зорилготой ба бид урт хугацааны тогтвортой үр нөлөөг хангахын тулд уг төслийг 6-8 жилийн хугацаанд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж байна.

Уур амьсгалын өөрчлөлтийн нөлөөлөл нэмэгдэж, үүнтэй холбоотой байгалийн гамшигт үзэгдлийн давтамж, цар хүрээ сүүлийн жилүүдэд үлэмж хэмжээгээр нэмэгдэж байгаа нь байгаль дэлхий, цаг агаараас хараат амьжиргаагаар малчин иргэдийн аж амьдралд ихээр нөлөөлж байна. Үүнтэй холбоотой бид сүүлийн 4 жилийн хугацаанд тасралтай Зудын нэн яаралтай хариу арга хэмжээ үзүүлэх төслийг хэрэгжүүлсэн ба 2023 онд бид Баян-Өлгий, Завхан аймгуудын тусламж нэн шаардлагатай малчин өрхүүдэд хүмүүнлэгийн тусламж үзүүлсэн.

Мөн тогтвортой хөдөө аж ахуй, хүртээмжтэй хөгжлийг дэмжих хүрээнд бид тогтвортой хөдөө аж ахуй, хүнсний аюулгүй байдлыг дэмжихэд чиглэсэн төслийг 2020-2023 оны хооронд Баян-Өлгий аймагт амжилттай хэрэгжүүлсэн. Уг төслийн үр дүнд 845 өрх орон нутгийн онцлогт тохирсон хөдөө аж ахуйн тогтвортой дадал, арга барилыг ашиглан хүнсний ногоо тариалж, тариалсан олон төрлийн эрүүл хүнсний ногоогоор шим тэжээлтэй хоол хүнс бэлтгэх, хэрэглэх эрүүл дадлыг төлөвшүүлж чадсан.

2023 оны 10-р сард ХБНГУ-ын Эдийн засгийн хамтын ажиллагаа, хөгжлийн яам Органик хөдөө аж ахуйн түншлэл 2-р шатны төслийг баталсан ба тус төслийн зорилго нь бага талбайд тариалан эрхлэгчдийн органик үйлдвэрлэл, хамтын баталгаажуулалт, маркетинг, зах зээлд нэвтрэлтийг дэмжихээс гадна органик үйлдвэрлэлийн хөгжлийн төлөөх үр дүнтэй түншлэлийг талуудын оролцоотой бэхжүүлэх зорилготойгоор хэрэгжих юм.

Нийгэмд нэн хэрэгцээ шаардлагатай байгаа өсвөр үеийнхэнд эрүүл мэндийн мэдлэг олгох, эрүүл амьдралын хэв маягийг төлөвшүүлэх замаар халдварт бус өвчний эрсдэлт хүчин зүйлээс урьдчилан сэргийлэх зорилготой төслийг эхлүүлсэн нь бидний энэ оны онцлох ажлуудын нэг байлаа. Төслийн хүрээнд 12-15 настай өсвөр үеийнхэн, эцэг эх, болон бусад талуудын хэрэгцээ, идэвхтэй оролцоо, санал санаачилгад үндэслэн эрүүл мэндийн мэдлэг, чадавхыг бэхжүүлэхэд чиглэсэн үйл ажиллагааг хамтран боловсруулах, хэрэгжүүлэх замаар насан туршийн эрүүл амьдралын дадал, зан үйлийг өсвөр үеийнхэнд төлөвшүүлэхийг бид түншлэгч талуудын хамт зорин ажиллана.

Эцэст нь бид нийгмийн нэн шаардлагатай бүлэгт өвлийн дулаан гутал, хүнсний багц олгох “Дэм дэмэндээ” төслийг 2021 оноос уламжлал болгон хэрэгжүүлж байна. 2023 онд бид Налайх дүүрэг, ялангуяа Албан бус насан туршийн боловсролын төвийн хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдүүдэд хүрч ажиллалаа.

АДРА ОУБ-ЫН ТАНИЛЦУУЛГА

Адвентист Хөгжил Туслалцааны Агентлаг (АДРА) нь 1956 онд Бурханы хайр, энэрэл нигүүлслийг үзүүлэх үүрэг бүхий Долоо дахь өдрийн Адвентист сүмийн үүсгэн байгуулсан, бие даасан хүмүүнлэгийн байгууллага юм.

АДРА ОУБ нь хөгжиж буй орнууд дахь нийгмийн шударга бус байдал, тулгамдаж буй асуудлуудыг тодорхойлж шийдвэрлэх, тусламж хэрэгтэй иргэдийн амьдралын чанарыг сайжруулахын төлөө ажилладаг. АДРА нь дэлхийн 130 гаруй улсад төлөөлөгчийн газартай бөгөөд тэдгээрийн нэг нь АДРА Монгол билээ.

АДРА Монгол ОУБ нь хүн бүрд байдаг эрхэм чанарыг хүлээн зөвшөөрч, хүний амьдралын чанарыг сайжруулахыг зорилгоо болгон, үндэс угсаа, улс төр, шашин шүтлэг харгалзахгүйгээр үйлчилдэг. Ялангуяа тусламж нэн шаардлагатай байгаа иргэд, тухайлбал, эмэгтэйчүүд, хүүхдүүд, өндөр настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд зэрэг нийгмийн бүх бүлэгт хүрч үйлчилдэг.

АДРА Монгол ОУБ нь Монгол улсад 1994 оноос үйл ажиллагаагаа эхлүүлэн, өнгөрсөн 29 жилийн турш иргэд, орон нутаг, төрийн болон төрийн бус байгууллагуудтай хамтран ажиллаж, Монголчуудын амьдралын чанарыг сайжруулахын төлөө хүнсний аюулгүй байдал, иргэдийн амьжиргаа/эдийн засгийн хөгжил, эрүүл мэнд, боловсрол, гамшгийн эрсдэлийг бууруулах таван бүрэлдэхүүн хэсгийн хүрээнд төсөл хөтөлбөрүүдээ хэрэгжүүлсээр ирсэн.

Тус байгууллага нь коммунист тогтолцоо нуран унасны дараа буюу 1994 онд МУ-ын Ерөнхий сайдын урилгаар үйл ажиллагаагаа эхлүүлсэн Монгол дахь анхны олон улсын төрийн бус байгууллага (ОУТББ) бөгөөд Азийн бүсэд хүмүүнлэг, хөгжлийн үйл ажиллагаа явуулдаг 17 суурин төлөөлөгчийн газрын нэг юм.

Өнөөдрийн байдлаар АДРА Монгол ОУБ нь боловсролын 58, гамшгийн менежментийн 25, эдийн засгийн хөгжил, амьжиргааг дээшлүүлэх 32, эрүүл мэндийн 37, хүнсний аюулгүй байдлын 41, нийт 193 төсөл хэрэгжүүлээд байна. 1994-2023 онд нийт зарцуулсан санхүүжилтийн хэмжээ ойролцоогоор 34,436,588 ам.долларт хүрсэн бөгөөд нэг жилд дунджаар 1,187,468 сая ам.доллар зарцуулжээ.

Эрхэм зорилго

Хүн төрөлхтнийг Бурханы хүслийн дагуу сайн сайхан амьдрахад туслах.

Уриа

Шударга ёс, Энэрэл, Хайр.

Алсын хараа

АДРА Монгол ОУБ нь мэргэшсэн, шинийг эрэлхийлэгч, тасралтгүй суралцагч, үр дүнтэй үйл ажиллагаа бүхий нэгдсэн, шударга, ил тод байдлыг хангасан олон улсын сүлжээ байгууллагад харьяалагддаг. АДРА нь орон зай, хил хязгаарын үл харгалзан нийгмийн эрсдэлт болон орхигдсон бүлгийн хүмүүсийг чадавхжуулан тэдний дуу хоолойг өргөн, тэдний амьдралд хэмжигдэхүйц, бодит, тогтвортой өөрчлөлтүүдийг авчрахын төлөө ажилладаг.

Мөн чанар

Адвентист Хөгжил Туслалцааны Агентлаг нь Бурханы хайр энэрлийг үзүүлдэг Долоо дахь өдрийн Адвентист сүмийн байгуулсан, даян дэлхийн хүмүүнлэгийн байгууллага юм.

ТЭРГҮҮЛЭХ ЧИГЛЭЛ

ХҮНСНИЙ АЮУЛГҮЙ
БАЙДАЛ, ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

ЭРҮҮЛ МЭНД,
ШИМ ТЭЖЭЭЛ

ГАМШГИЙН МЕНЕЖМЕНТ/
ГАМШГИЙН ҮЕИЙН ХАРИУ
АРГА ХЭМЖЭЭ

ЭДИЙН ЗАСГИЙН ХӨГЖИЛ/
АМЬЖИРГАА

НӨЛӨӨЛӨЛ

ADRA

Бидний Зорилго

Хүн төрөлхтнийг Бурханы хүслийн дагуу амьдрахад тусална.

ХОЛБОО БАРИХ :

*ADRA Mongolia

Адвентист Хөгжил Туслалцааны Агентлаг Палаazzo Цамхаг #8-401 Токиогийн гудамж, 1-р хороо Баянзүрх дүүрэг Уланбаатар, Монгол Улс 15160

+976-11-450738 www.adra.org.mn

АГУУЛГА

2
СУУРИН ТӨЛӨӨЛӨГЧИЙН МЭНДЧИЛГЭЭ

8
2023 ОНЫ ОНЦЛОХ АЖЛУУД

16
ОРГАНИК ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ТҮНШЛЭЛ - 2 ТӨСӨЛ

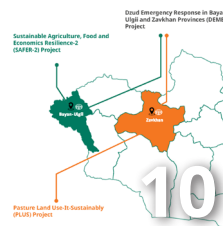
22
НАРИЙН БОЛОН НАРИЙВТАР НООСТ ХОНИНЫ ҮҮЛДЭР УГСААГ САЙЖРУУЛАХ ТӨСӨЛ

28
ГАМШГИЙН БЭЛЭН БАЙДЛЫН СУРГАЛТ

4
ТЭРГҮҮЛЭХ ЧИГЛЭЛ

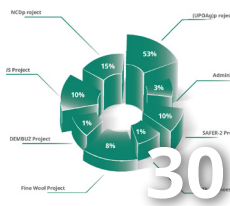
10
ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖИЖ БУЙ ГАЗРУУД

18
БЭЛЧЭЭРИЙН ЦОГЦ МЕНЕЖМЕНТ ТӨСӨЛ

24
ЗУДЫН ЯАРАЛТАЙ ХАРИУ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨСӨЛ

30
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

6
АДРА ОУБ-ЫН ТАНИЛЦУУЛГА

12
ӨРХИЙН ГАЗАР ТАРИАЛАНГ ДЭМЖИХ ТӨСӨЛ-2

20
ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧНӨӨС УРЬДИЛАН СЭРГИЙЛЭХ ТӨСӨЛ

26
ДЭМ ДЭМЭНДЭЭ ТӨСӨЛ

31
САНХҮҮЖҮҮЛЭГЧ БОЛОН ТҮНШЛЭГЧ БАЙГУУЛЛАГУУД

СУУРИН ТӨЛӨӨЛӨГЧИЙН МЭНДЧИЛГЭЭ

Та бүхэнд энэ өдрийн мэндийг хүргэе!

Бид эргэцүүлэл, талархал дүүрэн нэг оныг үдэж, 2023 оны үйл ажиллагаагаа дүгнэж, Та бүхэнд өөрсдийн хийж гүйцэтгэсэн ажлуудаа энэхүү тайлангаар дамжуулан танилцуулахыг хүсэж байна. Өргөн уудам Монгол Улсын хэмжээнд бид даруухан үйл ажиллагаагаа явуулж, бурхны ивээлээр хүмүүсийн амьдралд эерэг нөлөө, сайн сайхан зүйлсийг бүтээхийн төлөө сэтгэл, зүтгэл гарган хичээн ажиллаа.

Дуулал 82:3-д зааснаар бид эмзэг, тусламж нэн шаардлагатай иргэдэд үйл ажиллагаа чиглүүлэн ажиллахыг зорьдог. 2023 онд энэ хүрээнд “Дэм дэмэндээ”, зудын үеийн хариу арга хэмжээний төслүүдийг хэрэгжүүлэв.

Бидний үйл ажиллагаа сорилт, бэрхшээлээс хол байсангүй. Зорилго, стратегийн дагуу санхүүжилтийг босгох, ажил амьдралын тэнцвэртэй байдлыг дэмжих зэргийг энэ хүрээнд дурдах боломжтой. Хүнд цаг мөчүүдэд сэтгэл зүтгэлээ гарган ажиллаж буй баг хамт олон, биднийг дэмжигч түншлэгч талууд, санхүүжүүлэгчид зэрэг нийт талуудын дэмжлэг, хамтын ажиллагааны үр дүнд бид үйл ажиллагаагаа үр дүнтэй, тасралтгүй, амжилттай явуулж чадлаа.

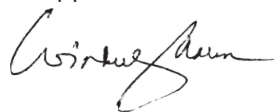
Ирэх жилийн үйл ажиллагаагаа бид эерэг, эрч хүчээр дүүрэн харж байна. 2024 онд бид стратеги бодлогын хүрээнд тодорхойлсон нэн чухал зорилго, зорилтуудыг хангахын тулд хүн төвтэй ажиллана. Бид мөн хүмүүсийг Бурханы хүслийн дагуу сайн сайхан амьдрахад дэмжиж ажиллахыг зорьж байна.

Санхүүжүүлэгч, дэмжигч байгууллагууд болон бусад нийт түншлэгч талууддаа гүнээ талархал илэрхийлье.

Та бүхний өгөөмөр сэтгэл, тусламж бидэнд тусламж, дэмжлэг нэн шаардлагатай хүмүүсийн амьдралд хүрч ажиллах боломжийг олгодог. Бид зөвхөн Монгол Улсын тухайд биш, бидний итгэж, хүсэж буй тэр дэлхийг бүтээх үйлсэд гар, сэтгэл нийлэн хамтарч ажиллаж байгаадаа баяртай байна.

Хүндэтгэсэн,

ВИНДЕЛЛ М.МАРАНАН

“Бид бурхны ивээлээр бидэнтэй хамтран ажиллаж буй хүмүүсийн амьдралд гарч буй эерэг өөрчлөлтийг хуваалцаж байгаадаа баяртай байна.”

ADRA

YEARS OF
JUSTICE, COMPASSION, LOVE

ЖИЛИЙН
ТАЙЛАН
2023

Монгол улс